

Η ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΙΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε.
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΡΑΜΑ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΞ
(Ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ).

Ἐκδίδεται ὑπὸ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΔΟΒΙΛΛΗ

ΕΝ ΣΜΥΡΝῃ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΓΓ. Ν. ΔΑΜΙΑΝΟΥ

2082

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΑΙ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ

41743

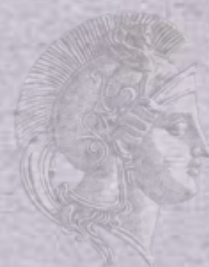
Η ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΙΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Ε.
ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΡΑΜΑ
ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΞ

Ἐκδίδεται ὑπὸ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΡΔΟΒΙΑΔΗ

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΡΤ. Ν. ΔΑΜΙΑΝΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΟΥΡΟΥΖΗΣ, πρίγκιψ.

ΡΑΛΛΟΥ, σύζυγος αὐτοῦ.

ΕΛΕΝΗ, θυγάτηρ αὐτῶν.

ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ-ΛΑΗΣ, μέγας Βεΐρης.

ΛΧΜΕΤ, υἱὸς αὐτοῦ.

ΟΣΜΑΝ, τούρκος ἀξιωματικός.

ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, ἐργιδιόκομος.

Ἀρχιερεῖς, στρατιῶται τὸ γένος, ὄχλος κλπ.

(Ἡ σκηνὴ ἐν Κωνσταντινουπόλει).

ΠΡΑΞΕΙΣ Α.

Μεγαλοπρεπὲς αἶθος μετὰ δύο παραθύρων
καὶ δύο γλαγίων θυρῶν.

ΣΚΗΝΗ Α.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (μόνος).

ὦ τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου ἱερὰ πόλις, ὅποιον πένθος ζοφερόν σε καλύπτει! Ἐσδέσθη πλέον ἢ πάλαι σου δόξα καὶ τὰ ἐρείπειά σου τὴν σημερινήν σου ἀσχύνην δηλοῦσι. Παντοῦ τοῦ Τούρκου ἡ ὀλεθρία πνοὴ διὰ τῶν αἵμάτων μας κοκκινίζει τὴν γῆν μας καὶ ἐπὶ τῶν θόλων τῆς Ἀγίας Σοφίας ἀλλόγλωττον ἀντηχεῖ ἄσμα. Ἀλλ' ἕως πότε, Ἐλλάς μου πολυτλήμων, εἰς τοῦ ψευδοπροφήτου τὴν πλάνον λατρείαν τῶν τέκνων σου τὸ αἷμα θὰ ῥέῃ εἰς χειμάρρους; Βυελυρὲ Μουτουλμάν, δὲν ἐκορέσθη ἡ ἀγρία σου δεῖψα διὰ τῶν πρὸ τοσούτων ἐνιχυτῶν χυνομένων αἱμάτων μας, τὸ ξιφὸς σου δὲν ἐκουράσθη κατασφάζον τοῦ Γένους μας τὰ τέκνα, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ πυρὸς σπεύδεις πρὸς τὴν τελείαν ἐξόντωσίν μας; Ἀλλ' ὄχι! ἡ ὥρα καταρθάνει καὶ εἰς ἡφαίστειον ἡ Ἐλλάς μεταδληθείσα, λάβαν καὶ μύδρους θὰ προσφέρῃ εἰς τοὺς τυράννους τῆς. Ἄς πείσῃ ὁ Τούρκος καὶ ἐνῶ εἰς τὸ οἰκτρὸν καταδαίνει μνημα, οἱ σπαραγμοὶ καὶ στόνοι τῶν ἀθώων του θυμάτων ἅς ἦναι ἡ μουσική του.

(Φωναὶ λαοῦ ἔξωθεν). ὦ Κωνσταντίνε . . . Μουρούζη, βοήθει μας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ποῦται φωναὶ θρηγνώδεις μὲ καλοῦσι σωτῆρα; ὦ θεάμα φρικῶδες! Οἱ Ἕλληνες σφάζονται ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἄς τρέξω εἰς βοήθειάν των. Ἐλλάς, ἐγείρου! οἱ παῖδες σου θραύομεν τῆς δουλείας τῆς στερεᾶς ἀλύσεις, καὶ ὑπὲρ σοῦ ἀγωνιζόμενοι ἡ ὥραίαν καὶ φωτοδόλον θὰ ἴδωμεν τὴν ἀνατολήν τῆς Ἐλευθερίας μας, ἡ σάβανον ἐν-

δυθέντες πολυτιμότερον τὴν οὐρανόχρουν κυανὴν σημαίαν
μας, νὰ ἐκλέξωμεν τὸν τάφον παρόμοιον τῶν ἐν ταῖς
Θερμοπύλαις. Ζήτω ἡ Πατρίς! ἄς συντριβῇ ὁ Τεῦρκος
τρέχω μεθ' ὑμῶν νὰ ἀποθάνω ἄθλια θύματα τῆς ὠμότη-
τος. (ὄρμῃ νὰ ἐξέλθῃ).

ΣΚΗΝΗ Β.

ΑΧΜΕΤ (καὶ ὁ ῥηθείς).

ΑΧΜ. Μουρούζη, στήθι.

ΚΩΝΣΤ. Ποῖος μοὶ φράττει τὴν ὁδόν; Ἀχμέτ, σὺ εἶσαι;

ΑΧΜ. Ἀποθνήσκεις...

ΚΩΝΣΤ. Μακράν μου! Δὲν ἀκούεις πόσαι φωναὶ τοῦ
Γένους μου με καλοῦσι σωτήρα; μὴ μ' ἐμποδίζῃς πρὶν
αἰσθανθῆς τῆς ὀργῆς μου τὴν ἀγρίαν ἐκρηξιν,

ΑΧΜ. Ἄς ἐπιπέσῃ ἐπ' ἐμοῦ ἡ ὀργή σου, εἶναι ἀδύ-
νατον νὰ σὲ ἀφίσω. ὦ Κωνσταντίνε, ὦ ποθεινέ μοι φί-
λε, τρέχεις εἰς τὸν ὀλεθρόν σου.

ΚΩΝΣΤ. Εἶπε, εἰς τὴν δόξαν μου.

ΑΧΜ. Ὅχι, δὲν θὰ ἐξέλθῃς. ὦ! εἶναι ἀδύνατον νὰ
σὲ ἴδω κατακρεουργούμενον ἐνώπιόν μου· ἡ ἀγρία τῶν ὀ-
μοθρήσκων μου λύσσα θὰ οὐ καταξেসχίσῃ. ὦ ἡμέρα ὀ-
δύνης!

ΚΩΝΣΤ. Ψυχὴ εὐγενῆς, τῆς Ἑλλάδος τὰ πάθη καὶ
σοῦ ἀποσπῶσι τὰ δάκρυα; σ' εὐγνωμονῶ, Ἀχμέτ. Ἀλλὰ
τί πράττω; μένω ἀργὸς εἰσέτι; ὦ! ἰδὲ, ἰδὲ, Ἀχμέτ, τὰ
ἄνδρα τῶν ἀδελφῶν σου ἐγχειρίδια, δὲν κορέννυνται
κολυμβῶντα εἰς τὸ αἷμα. Θέλεις νὰ ἔχῃς φίλον ἀνάνδρον;
Μὴ μ' ἐμποδίζῃς.

ΑΧΜ. ὦ! ἂν τὰ στήθῃ σου ἐγλείουσι φιλίαν πρὸς ἐμέ,
μεῖνον.

ΚΩΝΣΤ. Ἐὰν τῷ ὄντι συμπαθῇς εἰς τὰ δεινὰ μου, ἔὰν
τῶν ὀφθαλμῶν σου ταῦτα τὰ χυνόμενα δάκρυα, δεικνύ-
ουσι τὴν πρὸς ἐμέ ἀγάπην σου, ἄφες με ν' ἀποθάνω προ-
μαχῶν τῆς πατρίδος μου, ναι, τῆς φιλτάτης, τῆς οἰκτρᾶς
μου πατρίδος.

ΑΧΜ. Ἀλλ' ὅμως δὲν γνωρίζεις, φρουρεῖσαι ὑπὸ δε-
ρυφόρων.

ΚΩΝΣΤ. Τοῦ πατρός σου,

ΑΧΜ. Ὑψίστε Θεέ!

ΚΩΝΣΤ. Ἐκείνου, ὅστις δὲν παύει ἀνιρύττων τὸν τά-
φον τῆς Ἑλλάδος.

ΑΧΜ. Ἄλλ' ἄφες ταῦτα καὶ κρύφῃητι ταχέως.

ΚΩΝΣΤ. Μὴ δυσφημῆς τὸ Γένος μου. Ἦκουσάς ποτε
Ἑλληνα κρυπτόμενον ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ του;

ΑΧΜ. Ἄλλ' ὦ Κωνσταντῖνε, τὸ ξῖφος σου θραύεται
ἀνθ' ἑκατὸν ἐπεξερχόμενον. Τὸ θάρρος σου εἶναι ἀνόητον.

ΚΩΝΣΤ. Ἀνόητον; ὦ! ὄχι, δὲν εἶναι ἀνόητον, εἶναι ἄ-
πελπες, ἀποτετυφλωμένον (ὁρμᾷ νὰ ἐξέλθῃ).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

Οἱ ἄνω καὶ ὁ ΟΣΜΑΝ μετὰ στρατιωτῶν.

ΟΣΜΑΝ. Στήτε.... Σεῖς φρουροί, ἀγρυπνήτε ἐπὶ τῶν
ἐξόδων. Ἐν ὀνόματι τοῦ Μεγάλου Βεζύρη τῆς Αὐτοκρα-
τορίας Βενδερλή-Ἀλῆ, Κωνσταντῖνε Μουρούζη, ἀκελού-
θει με.

ΚΩΝΣΤ. Μὲ συλλαμβάνουσιν... ὦ Ἀχμέτ, πόσον πρέ-
πει νὰ ὀργίζωμαι ἐναντίον σου. Δὲν μ' ἄφινες μὲ τὸ ξί-
φος εἰς τὰς χεῖρας ἐκδικῶν τὴν πατρίδα νὰ ἀποθάνω!
Τὸν θάνατόν μου τότε θ' ἐδεχόμην εὐχάριστος, θ' ἐσυμ-
μετεχόν τῆς τύχης τῶν ἀφώων ἐκείνων θυμάτων καὶ εἰς
τὸν τάφον μου καταθαίνων θ' ἐδείκνυον εἰς τοὺς ἐν Οὐρα-
νῷ ὁμογενεῖς μου τὰς ὑπὲρ τῆς πατρίδος πληγὰς μου· ἀλλ'
ἤδη τὰ ζοφερὰ τῆς εἰρήνης μὲ ἀναμένουσι τείχη· πλήν
ἔστω ὅποιαδήποτε ἡ τύχη μου... Τὸ ζητεῖ ἡ Ἑλλάς. Ὁ
Θεὸς θ' ἀεὶ εὐλογήσῃ τὴν πράξιν· καὶ ὡς Σωκράτης καὶ ὡς
Λεωνίδα ἀποθνήσκω· Ὅμοῦν, εἰ μ' ἔτοιμες.

ΑΧΜ. Μουρούζη, δὲν θ' ἀσέ συλλάβουν· πρέπει πρότερον
ἐμὲ νὰ φονεύσουν.

ΚΩΝΣΤ. Ἀχμέτ, καταστρέφεται.

ΑΧΜ. Ἀκούεται σεῖς, ἀίσχρὰ τοῦ πατρός μου ὄργανα;

ΟΣΜ. Ἀνδίστασαι εἰς τὰς προσταγὰς τοῦ πατρός σου,
καὶ χάριν ἐνὸς ἀπίστου προδίδεις τὸν Μωάμεθ; Αἰσχύνῃ
σου! Φρουροί, συλλάβετέ τον· (οἱ στρατ. τὸν συλλαμβάνουσι).

ΑΧΜ. Κακοῦργε πάτερ, πάτερ σκληροκάρδιε, μὲ στε-
ρεῖς διὰ τοῦ θανάτου κεφαλῆς ποθινοτάτης, τῆς κεφαλῆς
τοῦ Μουρούζη, ἐνῷ γνωρίζεις τὴν πρὸς αὐτὸν τοῦ υἱοῦ σου
ἀγάπην.

ΣΚΗΝΗ Δ.

Οἱ ἄγιοι, ΡΑΛΛΟΙ καὶ ΕΛΕΝΗ.

ΡΑΛ. Θεὲ, Τοῦρκοι!...

ΕΛ. ὦ φρίκη!...

ΡΑΛ. Τίς τοῦ Μουρούζη καταπτεῖ τὴν οἰκίαν! Τὸν σύ-
ζυγόν μου ποῖος εἰς θάνατον ἀπάγει! ὦ! Συμφορὰ μου!
ὦ Κωνσταντῖνε! (περιπτυσσομένη αὐτόν).

ΕΛ. Πάτερ μου! (ὁμοίως).

ΚΩΝΣΤ. Σιγάτε. Τὰ δάκρυά σας ἄς πύσουν καὶ ὁ Οὐ-
ρανὸς ἄς ἐπιχύσῃ ἐφ' ὑμῶν παρηγορίας δρόσον. Γλυκεῖα
σύζυγός μου, ἀπομάκρυνον ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον τὰ βή-
ματά σου, ὃν κατέστησεν ἀντὶ Παρθεύσου φωταβόλου ἡ-
μέρας, φρικώδη νύκτα ζοφερῆς Κολάσεως. Ἀπελθε εἰς
τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπὶ τῶν ἀγερώχων τοῦ ἐνδόξου Ταυγέτου
ἀναβᾶσα κορυφῶν, ἀνατάλπισσον ὅτι ὁ σύζυγός σου καὶ
ὡς Ἕλληνα καὶ ὡς Μουρούζη ἀπέθανε. ὦ γλυκεῖς λο-
γισμοί, οὓς πρὸ τσοῦτου χρόνου πρὸς σέ, ὦ Ἕλλάς, ἀ-
φιέρωτα, ἰδοὺ σδύεσθε ἤδη ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ λίθου, ὅστις
ἐντὸς μικροῦ θὰ καλύψῃ τὸν τάφον μου.

ΡΑΛ. Κακὴ μου, μοῖρα, τὸν φονεύουν ὦ! νὰ! ὡς ἀ-
νήμερος θὰ τρέξω δορκὰς καὶ τῆς Ἑλλάδος ἀσπαρθεῖσα
τὸ χῶμα, θὰ διηγηθῶ τὸν φρικτὸν θάνατόν σου, τὴν κα-
κουργίαν τῶν σκληρῶν σφαγέων, τὴν συμφορὰν μου καὶ τὴν
δυστυχίαν μου! καὶ ἐπὶ τέλους, ἐπὶ τέλους ὅξυ ἐγχειρίδι-
ον κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρα, τὸν ἄχαρὸν μου θὰ καταστρέ-
ψω βίον, ἐρχομένη εἰς συνάντησίν σου. Ἀλλὰ αὐτήν, αὐ-
τὴν ἐδῶ ποῦ ἀφίνω, τὴν ἀθλίαν κόρην μου τίς θέλει πα-
ρηγορήσει; Δυστυχία μου!

ΑΧΜ. Μὴ θρηνηῖτε· ἴσως ὑπάρχει ἐλπίς σωτηρίας· θὰ
τρέξω εἰς τὸν πατέρα, θὰ γονυπετήσω πρὸ αὐτοῦ, ἴσως
μαλλάξω τὴν ὀργήν του.

ΟΣΜ. Ἀνάξιε υἱέ!

ΚΩΝΣΤ. Εἰς μάτην, Ἀχμέτ, παῦσον. Γνωρίζω ὅποια
θάς σέ φλέγει εὐγενῶν ἀσθημάτων καὶ ποῖον ἐξ ἐναντί-
ας καταχθόνιον πῦρ φλογίζει τὰ ἄγρια τοῦ πατρός σου
στήθη. Ἀχμέτ, ἀντὶ τῆς τοσαύτης πρὸς σέ ἀγάπης μου,
μίαν σοὶ ζῆτο χάριν. Ἄν ποτε δυνηθῇς νὰ σώσης ἀπὸ
τῆς σφαγῆς ἢ ἀπὸ τῶν δεσμῶν Ἕλληνα, ὦ Ἀχμέτ, μὴ

ὕστερήςσης καὶ οὐσέ τον· ὁ δὲ Θεός μας εἶναι καλός,
Ἄμ' ἐτ, καὶ θὰ σὲ ἀνταμείψῃ. Ἀὐτὰ δὲ ἐδῶ τὰ οἰκτρὰ
καὶ ἀτυχῇ τοῦ ναυαγίου μου συντρίμματα, τὴν σύζυγόν
μου καὶ τὴν κόρην μου, προστάτευσέ τας, οὐσέ τας ἢ δὲ
ἀμειψωλὴ ψυχὴ μου εὐγνωμον θ' ἀπομάσση δάκρυ ἀντα-
μεδουσα τὴν εὐεργεσίαν σου.

ΑΧΜ. Σοὶ τὸ ὀμνῶ, θὰ σωθῶσιν. Ὁρκίζομαι εἰς τὴν
ὠραιότεραν τοῦ βίου μου ἀνάμνησιν, εἰς τὴν ἀγάπην σου,
Κωνσταντίνε, ὅτι τὸ πᾶν, τὸ πᾶν θέλω θυσιάσει πρὸς σωτη-
ρίαν των.

(Τοῦρκοι εἰσπορευόμενοι ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ κραυγάζοντες.
Συλεῖτε, διαρπάζετε).

ΚΩΝΣΤ. Ἐντὸς ὀλίγου μὲ ἵστεροῦσι καὶ τοῦ ἐλαχίστου,
ὁ δὲ Μουρούζης, ὃν ἐκάλουν Πρίγκηπα, τὸν τάφον κατα-
θαίνων ἐν θὰ ἔχῃ νὰ προσφέρῃ εὐδ' ἐν ἀπλοῦν εἰς τὴν
σ' ἕλγιν καὶ τὴν θυγατέρα του ἐνθύμημα. Οὐδὲν ἄλλο δίδω
εἰς κληρονομίαν, ἐμὴ τὰ δάκρυά μου, ὄνομα ἀκηλίδωτον,
καὶ ἐντὸς ὀλίγου τὸ αἷμά μου.....

ΡΑΛ. Ὁ παῦσον πλῆον· οἱ λόγοι σου οὗτοι καθαιμάσ-
σουσι τὰ στήθη μου. Ἀ, μισοὶ Τοῦρκοι, γῦπες ῥυπαρότα-
τοι, πότε πλέον θέλετε καρποθῆ ὀργιζόμενοι ἐπὶ τῶν πτω-
μάτων μας;

ΟΣΜ. Τὴν γλῶσσάν σου περιστείλον.

ΑΧΜ. Ὁσμάν!

ΕΛ. Θεέ μου!

ΚΩΝΣΤ. Καλὴ μου κόρη, μὴ κλαίῃς, φαίνο ἀνωτέρα
τῆς φύσεώς σου καὶ δεῖξον πῶς Μουρούζης σὲ ἐγέννησε.
Ζώσθητι ξίφος καὶ ἐκδικουμένη τὴν τυραννίαν τῆς πατρί-
δος μας, ἐκδικήθητι ὁμοῦ καὶ τοῦ πατρός σου τὸν θάνα-
τον. Ἀλλ' ἐὰν ἡ γυναικεία σου ὁσφὺς κάμπτεται ὑπὸ τὸ
βάρος τῆς σπάθης, διηγοῦ εἰς τοὺς ἀπογόνους μου τὴν σφα-
γὴν μου, ἔμπνεε εἰς αὐτοὺς τὸν πρὸς τὴν πατρίδα καὶ
τὴν πίστιν ἔρωτα, καὶ ὑπόθαλπε εἰς τὰ στήθη των τὸ
κατὰ τῶν τυράννων μας μῖσος.

ΕΛ. Ὁ ὄρκος μου ἔστω εἰς τὴν στοργὴν σου.

ΡΑΛ. Πῶς θὰ βαστάσω τὴν τοσαύτην συμφορὰν μου;

ΑΧΜ. Κωνσταντίνε, φονεύεσαι . . . ὦ μισαιφόνος τοῦ
Βενδερλή—Ἀλὴ καὶ θηριώδη σχέδια!

ΟΣΜ. Ἐμπρὸς, ἐμπρὸς, φρουροί, ἀπαγάγετέ τους. . .

ΡΑΛ. Ἀπάνθρωποι, στήτε.

ΚΩΤΣΤ. Χαίρετε. Ὅποτεν δὲ τῆς Ἑλλάδος ἀνεγειρομένης, θ' ἀντιλαλή ὁ νικητήριος παιὰν εἰς τὰς Ἑλληνικάς φάραγγας, δρέψασαι κλωνίον δάφνης, ἔλθετε καὶ κοσμήσατε τοῦ μνήματός μου τὴν πλάκα, σαλπίσσατε τότε τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος, τὰ δὲ ἐντὸς τοῦ τάφου ἔρριμένα ὅστ' αὖ μου θέλουσι χαρμοσύνως σκιρτήσῃ.

(Πυρπολεῖται τὸ μέγαρον· κραυγαὶ ἔσωθεν).

Πῦρ, πῦρ! Καύσατε τὸν ἐχθρὸν τοῦ Μωάμεθ.

ΡΑΛ, Ἀποτρόπαιος θεά!

ΕΛ. Πυρπολεῖται τὸ μέγαρον.

ΑΧΜ. Φονεῖς, κακοῦργοι!

ΚΩΝΣΤ. Ἀπαθῆς ἐγὼ καὶ μὲ τὸν πάγον εἰς τὰ στήθη τὰς σκηνὰς βλέπω τῆς τοσαύτης βαρβαρότητος. ὦ Ἡγεμόνες Εὐρωπαῖοι, ἰδέτε, καὶ θαυμάσατε τὰ τρόπαιά σας. Ἀρκεῖ ἄρκουοι πλέον τὰ δάκρυά σας, μὴ φαρμακεύετε τὰς τελευταίας στιγμὰς μου. Ἀναγεννώμαι, ὁ ἐγγίζων θάνατός μου διπλασιάζει τὰς δυνάμεις μου. Ἐρρέτωσαν τὰ δάκρυα καὶ αἱ θλίψεις. Ἄς χυθῇ, ἄς χυθῇ τὸ αἷμα τῶν Ἑλλήνων, ἀφοῦ διὰ τῶν αἱμάτων ἐξαγοράζονται αἱ ἐλευθερίαι. Πρὸς σέ, Πατρίς μου, πρὸς σέ πολυστένακτος Ἑλλάς, ἀφιερώ τὰς ἐσχάτας τῆς ζωῆς μου λέξεις. Σὲ βλέπω πενθίμως μειδιῶσαν καὶ εὐλογοῦσαν τὰ πρὸς τὴν ἀγχόνην βήματά μου. Δέχομαι τὸν οἰωνόν, καὶ μὲ στερὸν τὸν πόδα προχωρῶ εἰς τὸν θάνατόν μου, ἀνακράζων τὸ Πανελλήνιον σύνθημα, Ἐλευθερία ἢ φρικώδης θάνατος!

ΠΡΑΞΙΣ Β.

(Αἴθουσα εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Βενδερλῆ-Ἀλῆ μὲ θύραν εἰς τὸ μέσον καὶ παραπέτασμα).

ΣΚΗΝΗ Α.

ΕΛΕΝΗ (μόνη).

ΕΛ. Ἀσθενῆς ἐγὼ κόρη, ἔρριμένη εἰς τοῦ Βενδερλῆ-Ἀλῆ τὰ βδέλυρά μέγαρα, εἶμαι καταδεδικασμένη νὰ καταπνίγω τὰ δάκρυά μου, θρηνοῦσα τὸν δι' ἀγχόνης τρομερὸν τοῦ πατρός μου θάνατον. ὦ φρίκη! οἱ μαιφέναι

τοῦ Σουλτάνου ἐργάζεται, καθημαγμένον τὸν ἀνεβίβασαν ἐπὶ τῆς ἀγχόνης, παραδίδοντες αὐτὸν εἰς τοὺς ἐμπαιγμοὺς τοῦ πέριξ λυσσῶντος πλήθους. ὦ τοῦ πατρός μου ἱερὰ καὶ πολυφίλητος σκιά, εὐλόγει με ἐκ ὕψους ἐμψυχώνουσα τὴν ἀπέλπιδα ψυχὴν μου καὶ μὴ ἐξορκίζου, ἂν τῶν ὀφθαλμῶν μου αἱ κρῆναι μετεβλήθησαν εἰς ρεῖθρα δακρύων. ὦ! εἶμαι γυνή, καὶ γυνὴ κόρη, ἐκ φύσεως πρὸς τοὺς κινδύνους ἀσθενῆς πλασθεῖσα· ἀλλὰ δὲν θ' ἀτιμάσω τὴν μνήμην σου, ὦ πάτερ· καυστικὸν διέρχεται τῶν φλεβῶν μου τὸ αἷμα τοῦ Μουρούζη, τὸ αἷμα Ἑλληνίδος.... Τίς πλησιάζει;.. Τοῦρκος.... ὦ δυσῶδες ὄνομα!

ΣΚΗΝΗ Β.

Ἡ ἄνω καὶ ΑΧΜΕΤ.

ΕΛ. Ἀχμέτ, σὺ εἶσαι;

ΑΧ. Δεσποσύνη, ἐγώ. Ἀλλὰ τί ἔχεις; ἡ χαρίεσσα ὄψις σου δεικνύει ὅτι διήλθες ὀδυνηρὰν καὶ ἀγρυπνον νύκτα. Τί πάσχεις;

ΕΛ. Ἀχμέτ, ἔχεις δίκαιον· δὲν δύνασαι νὰ ἐννοήσῃς σὺ τὸ βάρος τῆς ὀδύνης μου. Εἶσαι Τοῦρκος. Μόνον Τοῦρκος δύναται νὰ ἐρωτᾷ τί πάσχω.

ΑΧ. Συγγνώμην ἂν ἀντὶ παρηγορίας σοὶ προσφέρω πικρίαν. Ἀποχωρῶ.

ΕΛ. Ὅχι, μείνον, Ἀχμέτ, ἡγάπας τὸν πατέρα μου, καὶ ὁ πατήρ μου, ὁ δυστυχὴς πατήρ μου, σὲ ἡγάπα· μείνον πλήν μὴ ἐρωτᾷς τί πάσχω, ὦ! χθὲς ἀκόμη τὸν ἔσυρον... Φρικώδης ἐνθύμησις!

ΑΧ. Πραῖνιθι, ἂν ὁ πατήρ σου ἀπέθανεν, εἶχε φίλον ἐπίσης προσφιλεῖ νὰ σὲ σώσῃ. Εἶμαι ἐγώ, Ἑλένη· καὶ σὲ καὶ τὴν μητέρα σου θέλω ἀπαλλάξαι ἀπὸ τὴν ἀλχμαλωσίαν τοῦ σκληροῦ πατρός μου. Τὴν ζωὴν μου θέλω θυσιάσει ὑπὲρ σοῦ· ἡ ζωὴ μου εἶναι μηδὲν ἀπέναντι σοῦ, ἀπέναντι τῆς εὐτυχίας σου, ἡ ζωὴ δι' ἐμὲ εἶναι βάρος ἀφόρητον· ἡ νεότης μου φθισίᾳ, τῆς νεαζούσης ἡλικίας μου τὸ ἔαρ καταθλοῖ πνιγερὰ ὀσμὴ, ὀσμὴ ἀπαισία· ἡ ὀσμὴ τοῦ αἵματος μὲ τὸ ὅποῖον καταβάφονται τοῦ πατρός μου αἱ χεῖρες· ὦ, ναι, Ἑλένη, χάριν σοῦ ἀποσθεννύω τὴν ὑπαρξίν μου, ἀντὶ δὲ παρῶν τούτων τῶν θυσιῶν μου δὲν σὲ

ζητῶ οὔτε λόγους θερμούς εὐγνωμοσύνης, οὔτε ἀμοιβήν, οὐδ' ὅλους τοὺς θησαυροὺς ὅσους ἐγκλείουν τῆς γῆς τὰ στέρνα, ἐν μόνον θέλω, ἐν μόνον, ὦ Ἑλένη, γλυκὺ μαιδιάμα σου, μίαν λέξιν....

ΕΛ. Παῦσε· εἰς μάτην ὁ θερμὸς τῶν λόγων σου χείμαρος. Ἐσβέσθη πλέον, ὦ Ἀχμέτ, ἀπὸ τῶν χειλέων μου τὸ μαιδιάμα καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τῆς χλεύης καὶ τῆς πικρίας. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀειθαλλῶν τοῦ Βοσπόρου λειμώνων, δρόσος εἰς αἶμα, ὦ Ἀχμέτ, μετεβλήθη, τὸ δὲ ἀπὸ τῶν χειλέων μου ἀνατέλλων μαιδιάμα ἀντὶ γλυκύτητος φαρμακερὸν δηλητήριον ἀποπνέει ἐχίδνης. Μάθε, Ἀχμέτ Ἑλληνίς κόρη ποτὲ δὲν θὰ μαιδιάσῃ ἡδέως εἰς Τοῦρκον.

ΑΧΜ. Μᾶς χωρίζουν ποταμοὶ αἱμάτων, μᾶς χωρίζει τοῦ Σταροῦ ἡ πίστις. (καθ' ἑαυτόν). Ἄ, εἶμαι Τοῦρκος. Κακὴ μου μοῖρα. Θέλω νὰ πέσω γονυκλινῆς· ἀλλὰ τὸ αἶσχος, ἡ δειλία, μοῦ παγώνει τὸ αἶμα (Ὁ Μουφτής φαίνεται κατασκοπεύων).

■ (Πρὸς τὴν Ἑλένην). Ἀλλ' ἂν, Ἑλένη, τὰ πλούτη μου, τὸ ἔνομά μου ἐγκαταλείψω, ἂν αὐτὴν ἀκόμη τοῦ Τούρκου ξεσχίσω τὴν τιάραν καὶ ἀσπασθῶ τὸ δόγμα σου, τὴν πίστιν σου; Ἐ τότε;

ΜΟΓΨ. (καθ' ἑαυτόν). Μέγιστε προφήτα! ὦ βλαπφημία! Ἀθλίε, τρέχω νὰ σὲ προδώσω εἰς τὸν πατέρα σου. (Φεύγει).

ΑΧΜ. Εἰπέ με τότε;

ΕΛ. Ἐ! τότε ἡ θεὰ σου θὰ μοὶ εἶναι ἐξελυροτέρα.

ΑΧΜ. Οἴμοι! καὶ διατί;

ΕΛ. Διότι ὁ Τοῦρκος τὸ γάλα δὲν ἐθήλασε Ἑλληνίδος. Ἀλλ' ὅμως παῦσον, ἐπειθ' ἔμουν οὔτε τοὺς λόγους τούτους νὰ ἤκουον παρὰ σοῦ, οὔτε ἐγὼ νὰ ἔλεγον ὅ,τι πρὸς σὲ εἶπον. Ἡ λήθη ἄς ἐπέλθῃ ἐπὶ τῆς συνομιλίας μας ταύτης. Ἦδη ἀπελθε· καὶ ἄφησε νὰ ἀπέλθω, κλαίονσα μετὰ τῆς μητρός μου τὴν συμφορὰν μας.

ΑΧΜ. Ἑλένη, χαῖρε· ὕπαγε· καὶ εἶθε ὁ Θεὸς σας νὰ κρατύῃ τὸ θάρρος σας. Συγχώρησον τὴν ἄφρονα καὶ παιδικὴν παραφορὰν μου, φλόξ ἦτο καυστικὴ ἐντὸς τοῦ στήθους μου, τὴν ὁποῖαν ὅμως ὁ πάγος καὶ ἡ ὀδύνη τῆς ψυχῆς σου ἀπηνθράκωσαν. Χαῖρε· Συγχώρησόν μοι μόνον νὰ θυσιάζω ὑπὲρ σοῦ καὶ τῆς μητρός σου τὸ πᾶν.

Τὴν εὐγενῆ ταύτην τῆς ψυχῆς μου ὁρμὴν ἐπίτρεψον, δὲν σοὶ ζητῶ πλειότερον. Χαῖρε καὶ ἔλπιζε εἰς τὴν σωτηρίαν σας. Θὰ ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου, σοὶ τὸ ὁμνύω, καὶ μάθῃς ὅτι δὲν ἐρχίζομαι μάτην. (καθ' ἑαυτόν). Σεῖς δὲ—Συντρίμματα τοῦ ἀτυχοῦς ἔρωτός μου ἐκλέξατε τάφον τὸν θυθὸν τῆς θαλάσσης καὶ ὑπὸ τὸ ψυχρὸν αὐτῆς κύμα κατασδέσαστε τὴν φλόγα σας.—Ἐλένη, χαῖρε. Θὰ σωθῇτε (ἀναχωρῶν συναγτᾶται μετὰ τοῦ πατρός του καὶ μένει).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

Οἱ ἄνω καὶ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ-ΑΛΗΣ.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἀπιστος δούλη, φύγε.

ΕΛ. Μισητὴ Θεά! (ἐξέρχεται).

ΒΕΝΔΕΡ. Ἀχμέτ.

ΑΧΜ. Κραταίε πάτερ.

ΒΕΝΔΕΡ. Καὶ ἔχεις τὴν τόλμην, υἱὲ προδότα, ἐνώπιον τοῦ πατρός σου νὰ ὑψώνης τὸ ὄμμα θαρρᾶλέον; Δὲν ὠχρίᾳς, δὲν τρέμεις εἰς τὴν ἀγρίαν ὀργήν μου καὶ εἰς τὴν φρικτὴν μου λύσσαν;

ΑΧΜ. Ἀλλ', ὦ πάτερ, δὲν ἐννοῶ τίς ἡ αἰτία τῆς ὀργῆς σου ταύτης.

ΒΕΝΔΕΡ. Ὡ τὰ γνωρίζω, γνωρίζω πάσας τὰς αἰσχροὺς σου πράξεις.

ΑΧΜ. Πλὴν, ὦ πάτερ.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἀκουσε καὶ τρέμε. Δὲν ἡσχύνθης ἀπὸ ἀπίστου κόρην νὰ ζητῆς ἔρωτα; καὶ χάριν τοῦ βδελυροῦ σου τούτου πάθους τὰ πάντα νὰ θυσιάζης καὶ πίστιν καὶ θρησκείαν;

ΑΧΜ. Ἀλλ' ὅμως μάθῃς.....

ΒΕΝΔΕΡ. Σιώπα. Ὡ Αἰσχύνῃ! Ἴδου ποῖον ὄφιν ὁ Μέγας τῆς Αὐτοκρατορίας Βεζύρης Βενδεργλῆς Ἀλῆ ἀνέτρεφεν εἰς τὸν οἶκόν του, διὰ νὰ τὸν ἀναβιδάσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθεται ὦ θράσος δι' ἐν ἀνάνδρον, δι' ἐν χαμερπὲς πάθος νὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν θρησκείαν; Προδότα τοῦ Μωάμεθ! Ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθης ὅτι ἂν δὲν εἴχες ἐμὲ πατέρα τὸν τόσον μέγαν καὶ ἰσχυρὸν Βεζύρην ἢ κεφαλὴ σου θὰ ἐπιπτε βορὰ τῶν ὀρνέων;

ΑΧΜ. Εἰσαι πατήρ μου καὶ συγχώρησον, ἂν θὰ ἐκρα-

γῆ ἢ φωνή μου ὀργίλῃ. Ὅχι δὲν τρέφω ἔρωτα πρὸς τὴν
χριστιανήν, ἀλλ' οἶκτον, ἀλλ' εὐσπλαγχνίαν πρὸς ἐκείνην,
τῆς ὁποίας ἀδίκως ἐφόνευσας τὸν Πατέρα, τὸν ἐνθυμεῖ-
σαι ; τὸν Μουρούζην, πῶς ; φρικῆς ; τὸ ὄνομα Μουρούζης
φρίκην καὶ τρόμον σοὶ ἐπιφέρει ; Ἀθλίε πάτερ !

BENΔEP. Ἀνάξις υἱέ, φοβήθητι τὴν ὀργήν μου.

AXM. Κτύπησον καὶ πῖε τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ σου, ἀφοῦ
τὸ αἷμα καταπραΰνει τὰ πάθη σου. Ὡ δὲν ἀκούεις πύσων
δυστυχῶν ἀνυψοῦνται θρήνοι ; καὶ ἄλλαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν
ἀναδαινύσονται δεήσεις, ἐκδίκησιν κατὰ σοῦ ἐπικαλοῦνται.

BENΔEP. Ὁ Θεὸς δὲν προσέχει εἰς δεήσεις ἀπίστων.

AXM. Εἶναι δεήσεις ἀθώων, τῶν ὁποίων τὰ πικρὰ πα-
ράποντα κατ' εὐθείαν ἀντηχοῦσιν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Πλάστου,
καὶ οὐαὶ εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἐξεγείρει τὴν δικαίαν ὀργήν
του.. Βεζύρη, στρέψον καὶ ἰδὲ τὸ ἀπχνταχοῦ τῆς πόλεως
πλημμυροῦν αἷμα, ἰδὲ τὰ οἴκτρα τῶν Ἑλλήνων πτώματα,
τὰ ὁποῖα σὺ ἐθυσίασες, παρίστανται ἐμπόδιον ἀνὰ πᾶν τοῦ
διαδάτου βήμα. Παντοῦ, ὅθεν στρέψω παντοῦ κάθημα-
γμένον οτήθη, βλοσυρὰ δὲ ὄμματα μοὶ ἐξακοιτίζουν κο-
λάτῃ φλόγα. Παντοῦ πένθιμον γὰρ φρικώδη ἀκούω
φωνήν, φωνήν ἀγορευοῦσαν τὴν κόμην μου, «Κατάρτα, κα-
τάρτα αἰωνία ἐπὶ τοῦ Βενδερλή-Ἀλή»!

BENΔEP. Καὶ αἱ φωναὶ αὐτῶν ἀγορευοῦν τὰς τρίχας
σου ! Ἄι, ἄνανδρε ! Ἄ βρωμερὰ τῶν Γραικῶν γέννα, δὲν
θέλω καταθέσει τὴν σπάθην, ἂν καὶ τὴν τελευταίαν δὲν
κόψω κεφαλὴν σου. Ἀνόητε σὺ, καὶ δὲν γνωρίζεις ὁποῖ-
ον σφοδρὸν μῖσος, ἀδιάλλακτον, αἰώνιον, ὑπάρχει μεταξὺ
Μρυσουλμάνου καὶ ἀπίστου Γραικοῦ ; Προδότα υἱέ, ἂν ἐδυ-
νάμην νὰ εἰσδύσω μέχρις αὐτῆς τῆς καρδίας σου εὐρίσκων
ἵχνος τοῦ βρωμεροῦ σου πρὸς μίαν ἄπιστον ἔρωτος, διὰ τῶν
χειρῶν μου αὐτῶν θὰ ἐξερίζωνον, ἴα κατεσπάραττον τὰ
σπλάγχνα σου, ἵνα τοῦ Ἰσλάμ παραδειγματισθῶσι τὰ
τέκνα ἀπὸ τὴν τύχην Τσίρκου, τελμήσαντος νὰ συλλάβῃ
ἱερόσυλον ἔρωτα.

AXM. Δὲν ἀγαπῶ αὐτήν, σοὶ τὸ εἶπον, ἡγάπησα τὸν
πατέρα της, ὥρκισθην κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ
νὰ σώσω τὸ τέκνον του. ὦ πάτερ, εἰς ἐκτεύω μὴ θελήσης
νὰ φανῶ παραβάτης τοῦ ὅρκου μου. Συγχώρησον νὰ σοῦ
ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως ὁ υἱός σου. ἂν αἰσθάνεσαι πρὸς αὐτὸν
ἀγάπην τινα.

BENΔΕΡ. Ἀχμέτ, ἂν αἰσθάνωμαι πρὸς σὲ ἀγάπην; καὶ
τολμᾷς νὰ ἐρωτᾷς τοῦτο; θέλεις ἐνδείξεις μεγαλειτέρας τῆς
πρὸς σὲ ἀγάπης μου. τοῦ νὰ θέλω νὰ ἐκριζώσω τῆς καρδίας
σου τὸν εὐτελῆ, τὸν ποταπὸν πρὸς ἄπιστον δούλην ἐρωτά
σου; Ἀθλίε, δὲν ἐγνώριζες, ὅτι τὸ βλέμμα τοῦ πατρός σου
Βεζύρη εἰσδύει παντοῦ; Ἀλλοίμονον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου,
ἂν τὸ τυφλὸν πάθος σε πχρασύρῃ εἰς ἀνάξια τοῦ ὀνόμα-
τός μου. Τρέμε κακοῦργε υἱέ, καὶ εἰς τὴν ἀκάθεκτον τοῦ
πατρός σου λύσσαν, καὶ εἰς τὴν δύναμιν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ
Μεγάλου Βεζύρου, Ἐμοῦ!

ΑΧΜ. Δὲν ἀγαπῶ τὴν δούλην σου, πάτερ· πιστευοὸν με,
ἀλλὰ μάθε πῶς ὁ υἱός σου δὲν καταπατεῖ τοὺς ὅρκους του,
ὥρκισθην νὰ τὴν σώσω· πίπτω εἰς τὰ γόνατά σου, πάτερ,
ὕπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀθλίων ἐκείνων γυναικῶν καὶ θέα-
μαι θερμῶς νὰ τὰς ἀπαλλάξῃς τοῦ θανάτου, ἄλλως υἱὸν δὲν
ἔχεις· ἂν φονεύσης ἐκείνας, φονεύεις ἐμὲ, τὸ τέκνον σου.

BENΔΕΡ. Ἐγείρου. Μοὶ ὀρκίζεσαι, Ἀχμέτ, τυφλὴν πί-
στιν εἰς τὰς προσταγὰς μου;

ΑΧΜ. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Προφήτου, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
Μαχμοῦτ, θὰ εἶμαι τὸ πιστὸν τοῦ θρόνου σου στήριγμα.

BENΔΕΡ. Ἐστω ἃς σωθοῦν. Πλὴν, ἂν μ' ἀπα-
τήσῃς, τρέμε εἰς τὴν λύσσαν μου. Δὲν θὰ εἶσαι πλέον δι'
ἐμὲ υἱός μου· ἀλλ' ὁ ἄσπρονδός ἐχθρὸς τοῦ Μωάμεθ καὶ
τοῦ Σουλτάνου. Ἦδη ἄγε καὶ μένε πιστὸς εἰς τοὺς ὅρκους
σου. (Ὁ Ἀχμέτ ἐξέρχεται).

Σ Κ Η Ν Η Δ.

BENΔΕΡΛΗΣ (μόνος).

Ἀλλ' ἂν μ' ἀπατήσῃ; Βενδερλῆ-Ἀλῆ, οὐδὲ εἰς τὸν
υἱόν σου πλέον δὲν ἔχεις πίστιν. Οὐαὶ εἰς τὸν μόνον κλη-
ρονόμον τοῦ μεγαλείου μου, ἂν μ' ἀπατήσῃ. Ὡ τότε τὴν ἀ-
πάτην του ταύτην θὰ τιμωρήσῃ οὐχὶ ὁ πατήρ, ἀλλ' ὁ
Μέγας Βεζύρης διὰ δὲ τοῦ ἐγχειριδίου μου τούτου, θὰ πῶ
τὸ αἶμα καὶ αὐτοῦ τοῦ προδότου υἱοῦ μου.

Σ Κ Η Ν Η Β.

Ὁ ῥηθεὶς καὶ ὁ ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΜΟΥΦ. Εἶπον τὴν ἀλήθειαν;

BENΔΕΡ. Μέγιστε τοῦ Μωάμεθ προφήτα, ἴσως ὁ πο-
λὺς πρὸς, ἐμὲ καὶ τὸν θρόνον μας ζῆλός σου σὲ παρέσυ-

ρε νὰ ἀκούσῃς πλείότερα τῶν ἔσων ὁ Ἀχμέτ εἶπε. Ἀλλ' εἰς λήθην ταῦτα. Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι ἂν ἦτο ἔνοχος, δυστυχία ἐπὶ τῇ κεφαλῇ του.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν). Νὰ μὲ σαγηνεύσῃ ζητεῖ ὁ πατήρ ὅπως καὶ ἂν συμβῇ ὀλίγον μὲ μέλει· ὁ πατήρ ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του.

ΒΕΝΔΕΡ. Γνωρίζεις Μουφτῇ, μὲ πόσας αἱματηρὰς καὶ φρικώδεις πράξεις τιμωρεῖ ὁ Βεζύρης τοὺς παραβάτας τοῦ ἱεροῦ δόγματός μας. Οὐαὶ εἰς αὐτούς! Ἀλλ' ἄλλο τι οὐδαιώτερον σὲ ὁδηγεῖ ἐνταῦθα, εἰπέ μοι, εἶδες τὸν βαθυπώγωνα ἐκεῖνον γέροντα;

ΜΟΥΦ. Τίνα ἐννοεῖς; (καθ' ἑαυτόν). Ἦλθομεν ἐπὶ τὸ προκείμενον.

ΒΕΝΔΕΡ. Δὲν μ' ἐννοεῖς; λέγω τὸν βαθυπώγωνα ἐκεῖνον.

ΜΟΥΦ. Καὶ δὲν τὸν ὀνομάζεις; Φοβεῖσαι τόσον τὸ ὄνομά του;

ΒΕΝΔΕΡ. Ὁ Βενδερλῆς-Ἀλῆς οὐδένα φοβεῖται, ἓνα μόνον, ἐκεῖνον πρὸ τοῦ ὀπιοῦ ὠχρίᾱ πᾶσα ἡ δύναμις σου;

ΜΟΥΦ. Ἀλλὰ πρὸς οὗτος;

ΒΕΝΔ. Ὁ ἀθλιέστερος δοῦλός μας, ἐκεῖνος τοῦ ὀπιοῦ ἐν νεῦμα ἐξαγριώνει τὰ πλήθη τῆς φυλῆς του· τὸν ἄσεβῃ ἐκεῖνον φοβοῦμαι ὅστις οὐδέποτε ταπεινοῖ τὴν ὀφρύν του ἐνώπιον τοῦ μεγαλείου μας, ὅστις τολμᾷ νὰ καθυβρίσῃ τὸν Σουλτάνον καὶ νὰ κηρύττῃ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἔθνους του.

ΜΟΥΦ. Καὶ ζῇ ἀκόμη τοιοῦτος ἄσεβῆς;

ΒΕΝΔΕΡ. Θὰ ἀποθάνῃ.

ΜΟΥΦ. Ἄς ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτοῦ ἡ ὀργὴ τοῦ Μωάμεθ.

ΒΕΝΔΕΡ. Τετέλεστα· θ' ἀποθάνῃ ὁ ψευδὴς τοῦ ψευδοῦς Θεοῦ τοῦ λειτουργός· μ' ἐννόησες, ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος.

ΜΟΥΦ. (Καθ' ἑαυτόν). ὦ ἡδονή! Ἄς ἐπιπέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς του ὁ τρομερὸς τοῦ Ὄσμάν πέλεκυς.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἐν μέσῳ τῶν θαράνων θὰ ἀποθάλλῃ τὴν ἀπιστον ψυχὴν του καὶ οὐδ' οἱ ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης θὰ τὸν σώσωσιν.

ΜΟΥΦ. Ἐχεις ἰσχυρὰ μέσα νὰ τὸ κατορθώσῃς.

ΒΕΝΔΕΡ. Καὶ τὸ βεβαιώτερον, τὸ χρυσίον.

ΜΟΥΦ. Ἐχομεν πολλὰ παραδείγματα, ὅτι τοῦ Μουσουλμάνου τὸ χρυσίον ἐφίμωσε πολλὰ τῶν Ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης στόματα.

ΒΕΝΔΕΡ. Καὶ ὁ ἀλαζονέστερος μεταξὺ αὐτῶν πρῶτος καὶ ἡσυχος ἀνεχώρησεν, ὁπότεν ἔφυγε ἐκ τοῦ Βοσπόρου πολλοὺς μεθ' ἑαυτοῦ φέρων πολυτίμους λίθους. (Ὁ Ἀχμέτ φαίνεται κατασκοπεύων).

ΜΟΥΦ. Λοιπὸν, ἀφοῦ τοὺς πάντας ἀγοράζης, τίνα φοβεῖσαι;

ΒΕΝΔΕΡ. ὦ! τὴν Ἑλλάδα!

ΜΟΥΦ. Ἀλλ' αὕτη τρέμει ὑπὸ τὰς ἀλύσσας μας.

ΒΕΝΔΕΡ. ὦ! ὦ! τὴν φοβοῦμαι! φοβοῦμαι τὸν ἀσεδῆ ἐκεῖνον Πατριάρχην, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν φωνὴν τυφλὰ τρέχουν τῶν ἀπίστων τὰ πλήθη· πλήν θ' ἀποθάνῃ.

ΜΟΥΦ. Ἄς ἀποθάνῃ ὁ ἀσεδῆς, τὸ ζητεῖ ἡ θρησιε'α.

ΒΕΝΔΕΡ. Μὴ σκεπτώμεθα πλέον περὶ αὐτοῦ· τὸ αἷμά του ἄς κοκκινίσῃ τὸ χῶμα καὶ δι' αὐτοῦ ἄς ὀρεσίσω τὰ φλογισμένα μου σπλάγχνα· ὦ αἵματος θεά, εὐχάριστος εἰς τὴν ψυχὴν μου! Ἄς ἡδυναμῇ τῶν Γραικῶν τὸ δυσῶδες αἷμα, εἰς ποταμοὺς ῥέον νὰ ἴδω καὶ κολυμβήσω γυμνὸς, καρένων οὕτω τὴν φλογώδη μου δίψαν. Τετέλεστα! ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ἄς πέσῃ καὶ οἱ πιστοὶ φρουροὶ τοῦ Μωάμεθ λυσσῶντες ἄς ὀργιάσουν περὶ τοῦ σώματός του. Τὸ σύνθημα τοῦ Τούρκου εἶναι γραμμένον μὲ αἷμα. Φρίκη καὶ τρόμος εἰς τοὺς Ῥαγιάδες. (Ἐξέρχοντα.).

ΑΧΜ. (Ἐκ τοῦ παρασκηνίου). Ἀλλ' ἐγὼ μέχρις ἐσχάτης μου πνοῆς, θὰ ὑπερασπίζω τὴν ἀδικουμένην ἀθωότητά (ἀποχωρεῖ).

ΠΡΑΞΙΣ Γ.

(Ἡ αὐτὴ αἴθουσα τῆς δευτέρας πράξεως).

Σ Κ Η Ν Η Α.

ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ, ΑΧΜΕΤ καὶ ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΒΕΝΔΕΡ. Ὅσον οὐπω φθάνει· ἄς τρέμῃ ἂν ἐπαληθεύσωσιν αἱ ὑποψίαι μου.

ΜΟΥΦ. Εἶναι βásiμοι. Αὐτὸς τῶν ἐπαναστῶν Ἑλλήνων διεγείρει ἀκαταπαύστως τὰ πνεύματα. Ἄς τρέμῃ ὁ προ-

δότης, ἂν δὲν ὑποταχθῇ εἰς τὰς θελήσεις σου! Σὺ μόνος, δύνασαι νὰ τῷ ἐπιθάλης θέλῃσιν, σὺ, ὅστις εἶσαι ἄλλη εἰκὼν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἐνδοξοτέρου τῆς ὑψηλίου θρόνου.

ΑΧΜ. Μὲ πόσῃν τέχνῃν, ἱερεῦ, τὸν ὠθεῖς εἰς τὸ ἐγκλημα! Πάτερ, ὦκτειρον τὰς πολιὰς αὐτοῦ τρίχας, ἀφοῦ δεικνύεσαι ἄσπλαγγνος πρὸς ἄνδρα οὗ τὴν δόξαν ἀνυμνεῖ ὁ λαὸς ἅπας.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν). Αἱ παρακλήσεις σου θὰ σβεσθῶσιν, ὅπως σδύεται ὁ ἄφροδ τοῦ κύματος τοῦ θραυμένου ἐπὶ τῶν δράχων.

ΒΕΝΔΕΡ. Εἶσαι νέος, δὲν δύνασαι νὰ γνωρίζῃς ὅ,τι εἰς τὴν κυδέρνησιν κράτους ἀπαιτεῖται.

ΑΧΜ. Τὸ πᾶν ἴσως πλὴν τοῦ αἵματος.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἴσα ἴσα, τοῦτο χρειάζεται.

ΑΧΜ. Εἶσαι ἀνανδρία ἐναργῆς τὸ μέσον τοῦτο.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἀσεδῇ. σίγα! Ἦθελεν ἄρα εἰσθαι τόσον ἐπιφοδὸς τοῦ Ὀσμάν ὁ πέλεκυς, ἂν δὲν ἦτο βαμμένος μὲ τὸ αἶμα τῶν ἀπίστων;

ΜΟΥΦ. Ἔρχεται!...

ΑΧΜ. Πάτερ μου!...

ΒΕΝΔΕΡ. Σιωπή!... Πλησιάζει... μία λέξις σου, μία καὶ μόνη, σὲ καταστρέφει.

ΣΚΗΝΗ Β.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ἀκολουθούμενος ὑπὸ δύο Ἀρχιερέων, καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἐνάρτετε καὶ σαρὰ γέρων, σύγγνωθε ἂν σὲ προσεκάλεσα ἐνταῦθα. Ὑψηλοὶ λόγοι τοῦ κράτους ἀπήτησαν τοῦτο σὲ ζητῶ τὰς συμβουλὰς σου.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὑπήκουσα ὁμίλει.

ΒΕΝΔΕΡ. Ἦκουσας τί ζητεῖ τῶν Ἑλλήνων ἡ κοῦφος ἀλαζονεία;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅπως σοὶ εἶπον πολλάκις, οἱ Ἕλληνες ζητοῦσιν ἀνακούφισιν εἰς τὰ δεινὰ των, ἀφοῦ δὲν τοὺς ἐπιτρέπεται νὰ χαίρῳσι τὴν ἐλευθερίαν ἐκείνην, ἣν ὁ Πλάστης ὥρισε διὰ πάντα ἄνθρωπον.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν). Οἱ λόγοι τοῦ τοῦ σκάπτουσι τὸν λάκκον.

BENΔ. Ζητεῖ ἐλευθερίαν;

ΜΟΥΦ. (εἰρωνικὸς) Καὶ θὰ τὴν λάβῃ.

ΓΡΗΓΟΡ. Ἀνακούφισιν εἶπον!... Σοὶ τὸ ἐπανέλαβον χιλιάκισ... ἀνακούφισιν διὰ τόσας μυριάδας δυστυχῶν.

BENΔ. Ἀνακούφισιν;...

ΓΡΗΓΟΡ. Ναὶ, δι' ὄνομα Θεοῦ!...

BEN. Θέλεις νὰ εἴπῃς ἐλευθερίαν διὰ τοὺς ὁπαδοὺς σου, αἱ;

ΜΟΥΦ. Τοῦτο ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ.

ΓΡΗΓΟΡ. Τόσον δὲν δύναμαι νὰ ἐλπίσω.

BENΔ. Ἐλευθερίαν; ὦραία τῷ ὄντι ἡ λέξις!

ΜΟΥΦ. Καὶ ἐπιτρέπεις νὰ τολμᾷ ἐνώπιόν σου νὰ ἐλευθεροστομῇ; νὰ θέλῃ νὰ παραχωρήσωμεν δικαιώματα εἰς τοὺς δούλους μας;

BENΔ. Ἐκρηγνύεται ἡ ὀργή μου. Εἶναι λοιπὸν τόσον βαρεῖα εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡ Κυβέρνησίς μας; ζητοῦν ἐλευθερίας, καὶ ἐλπίζουν νὰ τὰς ἀπολάβωσι μετὰ ὅπλα; Ἄς τρέμουν!

ΓΡΗΓ. Ἐγὼ περὶ ἐλευθερίας δὲν σοὶ ὠμίλησα πρὸς.

BENΔ. Τὸ ἀρνεῖσαι; Μουφτῇ;

ΜΟΥΦ. Ναὶ! διὰ μακρῶν ὠμίλησας περὶ ἐλευθερίας.

ΓΡΗΓΟΡ. Ψεύδεσαι!...

BENΔ. (ὀργίλως) Τολμᾷς νὰ ὑβρίζῃς!... Ὅχι ἐλευθερίας, ὄχι ἀνακουφίσεις, ἀλλὰ δάκρυα, αἷμα, ἐρείπια, θὰ προσφέρω εἰς τοὺς ἀπίστους ὁπαδοὺς σου.

ΓΡΗΓΟΡ. Ἀρχων!... μετρίασον τὴν ὀργήν σου....

BENΔ. ὦ ναί! τότε θέλει μετριασθῇ ὁπότεν ἴδω ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἀλυσσοδεμένην. Ἄχ! ἄς ἡδυνάμην νὰ τὴν βυθίσω, νὰ τὴν πνίξω ὁλόκληρον εἰς τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ! τότε θὰ ἡσυχάσω, τότε θὰ παύσω πολέμων, ὅταν δὲ θ' ἀκούσω πλέον ἐπὶ τῆς γῆς προφερόμενον τὸ ὄνομα Ἕλλην. Ἐλευθερίαν θέλουν; Ἀπορῶ πῶς τοιαύτη ἀνόητος ἐλπίς δὲν σδύεται ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν θέαν τῆς μεγαλοπρεποῦς ἰσχύος τῶν ὀθωμανικῶν ὅπλων.

ΓΡΗΓΟΡ. Ἄν οἱ υἱοὶ τοῦ Μωάμεθ ἔχωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν ἰσχὺν καὶ τὰ ὅπλα, τῆς Ἑλλάδος τὰ τέκνα ἔχουσι τὴν πίστιν των εἰς τὸν ὕψιστον καὶ...

ΜΟΥΦ. Ἀσεδέστατε!

BENΔΕΡ. Ἐχουσι τὴν χαμερπὴ δειλίαν των, εἰπέ μᾶλλον, πονηρὲ ὑποκινητὰ νέων ἐρίδων.

ΑΧΜ. Πλήν παῦσε πλέον, πρὸς Θεοῦ! Δὲν βλέπεις ;
εἶναι γέρων, ἀδύνατος, ἀσθενής; . .

ΓΡΗΓΟΡ. Ἀλλ' ὅστις ἐγκλείει εἰς τὰ στήθη του ὑψη-
λὸν τὸ αἶσθημα τῆς ἀρετῆς.

ΒΕΝΔΕΡ. Ναί· ὁπόταν ἡ ἀρετὴ εἶναι συκοφαντία, ψευ-
δος καὶ προδοσία.

ΑΧΜ. Πλήν, πάτερ μου! . . .

ΒΕΝΔΕΡ. Δύνασαι νὰ ἀρνηθῇς ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν ἔλα-
βε τὰ ὅπλα;

ΓΡΗΓΟΡ. Ἐπρεπε νὰ τὸ περιμένῃς, σοὶ τὸ προεῖπον.
Τὸ αἷμα ἔδαψε πλέον τὴν ταλαίπωρον ἐκείνην χώραν, ἡ
δὲ πτωχία καὶ πᾶν εἶδος βασιάνου ἤθελον ἐξουθενώσαι τοὺς
δούλους σου, ἂν ἀκραιφνῆς δὲν ἦτο ὁ ἐμφωλεύων εἰς τὰ
στήθη των πρὸς τὴν πατρίδα ἔρως. Πῶς λοιπὸν ἤθελες
νὰ μὴ σπεύσωσιν οὗτοι νὰ ἐκδικήσωσι τῶν ἀδελφῶν των
τὸ ρεῦσαν ἀθῶον αἷμα.

ΒΕΝΔΕΡ. Δὲν γνωρίζω, ἂν ἐν Ἑλλάδι ἐχύθῃ αἷμα ἀ-
θῶον, ὡς ἐπίσης ἀγνοῶ τὰ τόσα δεινὰ της.

ΑΧΜ. (καθ' ἑαυτόν) Πῶς ζητεῖ με ψευδῇ πέπλον νὰ
καλύψῃ τὰ κακουργήματά του!

ΓΡΗΓΟΡ. Νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ Μέγας Βεζύρης ἀγνοεῖ τὰ
ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ διαπραττόμενα αἵσχη;

ΒΕΝΔ. Ὁ Βενδερλῆς γνωρίζει τί ἐν Ἑλλάδι ὑποφέ-
ρει ὁ Μουσουλμάνος, οὐδὲν ἄλλο.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὁ Μουσουλμάνος ὑποφέρει ἐν Ἑλλάδι! ὁ δὲ
Ἕλληγ, Βενδερλῆ;

ΒΕΝΔ. Περὶ αὐτοῦ οὐδὲν γνωρίζω.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅπως ἴσως δὲν γνωρίζεις ὅτι ἀπὸ τοὺς
πύργους τοῦ Βυζαντίου ῥέει αἷμα.

ΒΕΝΔ. Ναί, αἷμα ἀπίστων;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅπως ἴσως ἀγνοεῖς ὅτι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
εἰς τὴν ὁποίαν κατοικεῖς, αἱ ὁδοὶ ὅλαι βρῖθουσι πτωμάτων...

ΒΕΝΔΕΡ. Ἐπὶ τῶν ὁπίων ἐξαπνίξεται ἡ δικαία τῶν
Μουσουλμάνων ὀργή.

ΓΡΗΓΟΡ. Τῆς ὁποίας ὁμως οὐ ἠδύναστο με εἶν καὶ
μόνον νεῦμά σου νὰ κατὰπαύσῃς τὴν ἀγρίαν λύσσαν.

ΒΕΝΔ. Καὶ πῶς νὰ πράξω τοῦτο, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι
ὅπλασί σου οὐδέ στιγμὴν παύουσι ἐμπνέοντες τὴν ἱερὰν
τῷ προφῆτῳ πίστιν;

ΓΡΗΓΟΡ. Τοῦτο εἶναι φανερόν ψεῦδος.

ΜΟΥΦ. Σὺ ψεύδεσαι! Αὐτὸ εἶναι ἡ αἰτία τῆς τόσης σφαγῆς.

ΓΡΗΓΟΡ. Σφαγῆς ἀδίκου καὶ ἀπανθρώπου. Ὁ ὕψιστος ὅμως θέλει τιμωρήσει τοὺς ἀσεβεῖς ἐκείνους, τοὺς σπείραντάς τὸν σπόρον, ἐξ οὗ ἀνεφύησαν τοσαῦτα κακουργήματα. Εἰπὲ σὲ παρακαλῶ, ἔμαθές τι περὶ τοῦ Μουρούζη;

ΒΕΝΔ. Τί συνέβη εἰς τὸν ἐνδοξὸν ἐκεῖνον ἄνδρα;

ΓΡΗΓΟΡ. Τὸν πρίγκηπα ὃν τοσοῦτον, ὥς μοὶ ἔλεγες, ἠγάπας, οὐδ' αὐτὸν ἐσεδάσθη καὶ ὁ Ὀθωμανικὸς σῖδηρος. Ποῖον ὑπῆρξε τὸ ἔγκλημά του;

ΒΕΝΔ. Δὲν ἠξεύρω. Γνωρίζεις ὅμως πόσον τὸν ἠγάπων.

ΓΡΗΓΟΡ. Τὸν ἠγάπησας, ναί! πλὴν εἰς τὴν ἐσχάτην αὐτοῦ στιγμὴν, δίδων μοι τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν, μοὶ προοέθηκε φρυάσσων. «Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀποθνήσκω θύμα τοῦ τυράννου»!!

ΒΕΝΔ. Ἀλλὰ ποῖος εἶναι οὗτος;

ΓΡΗΓΟΡ. Ὁ Μέγας Βεζύρης τῆς Αὐτοκρατορίας.

ΒΕΝΔ. Ἐγώ!

ΓΡΗΓ. Ἐπιπρόσθεσε δέ. «Πολλάκις τῷ ὠμίλησα περὶ τῆς σκληρᾶς δουλείας, ἣτις κατέθλιβεν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ' αὐτὸς μοὶ ἀπήντησε μετὰ τῆς πικροτέρας εἰρωνείας.»,

Β ΝΔ. Δὲν εἶναι ἀληθές, ὁ Μουρτῆς γνωρίζει...

ΜΟΥΦ. Ὅτι σὺ ἠγνόεις τὰ χαλκευόμενα πρὸς καταστροφὴν τοῦ πρίγκηπος.

ΒΕΝΔ. Ἡ δὲ φιλία καὶ τὸ σέβας, ὅπερ ἔτρεφον πρὸς αὐτόν, μοὶ ἐνέπνευσεν νὰ προσφέρω εἰς τοὺς κληρονόμους τὴν βοήθειάν μου.

ΓΡΗΓ. Τὴν ἀρπαγὴν, εἰπὲ, τὴν πτωχείαν, τὴν ἐξουδένωσιν καὶ ἀλύσσεις, οὐδόλως διαφερούσας ἐκείνων δι' ὧν δεσμεύονται τῆς Ἑλλάδος τὰ τέκνα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων χιλιάκις μετὰ δακρύων ἐπεκαλέσθη τὸν οἶκτόν σου, ἐνῶ τὸ Διδάνιον τοὺς ἐγκατέλιπεν εἰς τὴν διάθεσιν Παιόσσᾶ τινος, ὅστις εἰς τὰς ὥρας τῆς σχολῆς τοῦ ἡρέσκετο νὰ βλέπῃ καθ' ἐκάστην μίαν κεφαλὴν ἀποχωριζομένην τοῦ σώματος Ἑλληνος καὶ νὰ γράφῃ διὰ τοῦ ἀκινάκου τοῦ ἐπὶ τοῦ παγωμένου αἵματος αὐταῦ τοῦ δυστυχοῦς τὴν ἀποτρόπαιον ἀπόφασιν· «Ἀφανισθήτω ὁ δοῦλος»!

ΒΕΝΔ. Δὲν εἶναι οὕτω· ὁ Βενδερλῆς προσέφερε φιλοξενεῖαν εἰς τὸ Μέγαρόν του, ὁ δὲ Μέγας Βεζύρης, μόνον πρὸς τὸ θεαυθῆναι, ἠναγκάσθη νὰ δέσῃ ἐλαφρὰς ἀλύσσεις,

ΓΡΗΓΟΡ. Ἀφοῦ τοῦ Μουρούζη ἀγνοεῖς τὸν θάνατον, (δει-
κνύων ἀπὸ τοῦ παραθύρου) εἰπέ μοι, ἀγνοεῖς ἐπίσης ποῖα
εἶναι τὰ θύματα ἐκεῖνα, ἅτινα ἀπὸ χθὲς μέχρι τῆς στιγμῆς
ταύτης ρίπτονται βροχηδὸν ἀπὸ τοῦ Φρουρίου τῶν ἑπτὰ
Πύργων;

ΑΧΜ. (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Γρηγόριον). Πρὸς Θεοῦ, τί εἶπες!

ΜΟΥΦΤΗΣ, (πρὸς τὸν Βενδερλήν). Καὶ ἀνέχεσαι τοσαύ-
την τόλμην;

ΒΕΝΔ. (εἰρωνικῶς). Ὡς σοφοὶ δέον νὰ προσενεχθῶμεν,
ἀφοῦ σοφὸς παρίσταται ἐνώπιόν μας. (πρὸς τὸν Γρηγόριον).
Ἔχεις δίκαιον, ὑπερβολικὴ ὑπῆρξεν ἡ ὀργή μου· δύνα-
σαι ὅμως νὰ τὴν πρᾶνῃς, ἂν τὸ θέλῃς.

ΓΡΗΓ. Ἄν τὸ θέλω; ὦ! τὰ δάκρυά μου ταῦτα τί
ἄλλο ἢ ἀνακούφισιν ἐπικαλοῦνται διὰ τόσας χιλιάδας δυ-
στυχῶν! Οἶκτον, ἄρχων μου!... ἔλεος!... δι' ἀναξιοπα-
θοῦντα λαόν!

ΒΕΝΔ. (πρὸς τὸν Ἀχμέτ καὶ Μουφτήν). Ἀπομακρυ-
θῆτε, θὰ μείνω μόνος μετὰ τοῦ Πατριάρχου. (πρὸς τὸν
Μουφτήν κατ' ἰδίαν). Τοὺς δύο συντρόφους... ἐννοεῖς...
(νεύων αὐτῷ ὅτι ὀφείλει νὰ τοὺς ἀπαγγονίσῃ). Ἐκεῖ!
(δεικνύων αὐτῷ τὴν εἰς τὸ μέσον θύραν).

ΑΧΜ. (καθ' ἑαυτόν). Ἀναχωρῶ, πλην θὰ ἐπαγρυπνῶ
ἐπὶ σοῦ δυστυχῇ γέρον!

ΒΕΝΔ. Γνωρίζεις, ὅτι ὑπερβαλλόντως σὲ σέβομαι καὶ σὲ
τιμῶ. Ἐπιθυμῶ τὰς συμβουλὰς σου. Εἰπέ μοι, πῶς δύ-
ναμαι νὰ καταπιάσω τὴν ὀργὴν τῶν ἐπαναστατησάντων
Ἑλλήνων;

ΓΡΗΓ. Ἴσως δὲν ἠθέλαμεν φθάσει εἰς τὸν κίνδυνον
τοῦτον, ἂν εἰσήκουες τὰς συμβουλὰς μου, αἱ ὁποῖαι μό-
νον ἀνακούφισιν ἐζήτουν παρὰ σοῦ, ἐλάττωοιν τῶν τοσού-
των δυστυχιῶν τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐπομένως τὴν εἰρήνην
διὰ τοὺς Τούρκους. Ἀλλ' ἤδη ἴσως τὰ πάντα ἔσονται μά-
ταια καὶ ἀνωφελῆ, ἀφοῦ μάλιστα οἱ κόλακες τοῦ λαοῦ
σου δὲν παύουσι διεγείροντες αὐτὸν κατὰ τῶν Χριστιανῶν.

ΒΕΝΔ. Διὰ τίνων μέσων;

ΓΡΗΓ. Διασπείροντες, ὅτι ἐνόσῃ ὑπάρχει εἰς Ἑλλήν
ἐπὶ τῆς γῆς αὐδέποτε θέλει παύσει ζῆτῶν αἷμα, ὅπως
ἐκδικήσῃ πατέρα ἢ ἀδελφὸν Τούρκου. Τοιαύτας συκοφαν-
τίας διηγοῦνται προσέτι καὶ παρὰ τῇ Διδανίᾳ, ὅπως καὶ
ἔχει διεγείρωσι τὸ κατὰ τῶν Ἑλλήνων μῖσος.

BENΔ. Καὶ σὺ πρῶτος γνωρίζεις, ὅτι ἡ τοιαύτη συκοφαντία δὲν εἶναι παρ' ἐναργῆς ἀλήθεια.

ΓΡΗΓ. Τί λέγεις!

BENΔ. Καὶ σὺ ἐπίσης πιστεύεις, ὅτι οὐδέποτε θὰ ἡσυχάσωσιν οὔτε ὁ σὸς, οὔτε ὁ ἐμὸς προφήτης πρὶν ἕκαστος ἴδῃ τὰ τέκνα τοῦ ἀγορεύοντα τάφον τῶν τέκνων τοῦ ἑτέρου.

ΓΡΗΓ. Ὁ προφήτης μου λέγεις!

BENΔ. Ναί, ἐκεῖνος τῶν ἀπίστων.

ΓΡΗΓ. Βλέπω ὅτι ταπεινοῖς τὸ μέτωπον, καὶ τοῦτο, διότι μυστηριῶδες ἔμφυτον σοὶ τὸν λέγει, Θεόν.

BENΔ. Σιώπα....

ΓΡΗΓ. Ὁ Προφήτης μου δὲν ἐζώσθη ἔτιφες, δὲν ἐπρόφερε λόγον ἐκδικήσεως. Ὁ Προφήτης μου δὲν ἔσχεν ἐπὶ τῆς γῆς εἰμὴ τὴν ὑπομνήν ἐν τῇ καρδίᾳ, δὲν ἐπρόφερεν ἄλλον λόγον ἢ, πίστιν πρὸς τὸν πατέρα του, πρὸς τὸν Θεόν μας.

BENΔ. Δὲν μὲ ἠπάτησαν λοιπὸν ὅτι...

ΓΡΗΓ. Ὁχι ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ πᾶς χριστιανὸς, ὁσάκις ὑποφέρῃ, ἐλαφρύνει τὰ δεινὰ τοῦ στρέφων τὰς δεήσεις τοῦ πρὸς τὸν Θεόν.

BENΔ. Ἐννόησα τοὺς σκεπὺς σου. Λοιπὸν μεταξύ μας οὐδέποτε θέλει ὑπάρξει εἰρήνη;

ΓΡΗΓ. Ἐγὼ πρῶτος τὴν ζήσῃ.

BENΔ. Εἶναι ἀργά. Θὰ ἴδωμεν τίς ἔσεται ὁ νικητής.

ΓΡΗΓ. Εἶμαι ἀπόστολος εἰρήνης.— Ἀρχων, δι' οἶκτον ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά.

BENΔ. Μὴ μοῦ ὁμιλῇς περὶ εἰρήνης, ἀλλὰ μόνον περὶ σφαγῶν, περὶ μαρτυρίων καὶ καταστροφῶν.

ΓΡΗΓ. Ἀπόκοψον τὴν λευκότριχα ταύτην κεφαλὴν μου, καὶ εἶθε τὸ αἷμά μου νὰ ρεύσῃ σωτήριον εἰς τοὺς ὁμογενεῖς μου.

BENΔ. Ἀρκεῖ ἄλλοτε ὁμιλοῦμεν περὶ εἰρήνης ἢ πολέμου· πρὶν δ' ἀπομακρυνθῇς πρέπει νὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ δύο αἰχμαλώτους· τὸ μέγαρόν σου ἔστω αὐταῖς φιλόξενον ἄσυλον.

ΓΡΗΓ. Εἶναι αὗται μία χήρα καὶ μία ὀρφανή;

BENΔ. Ναί· ἡ κεφαλὴ σου θὰ μοὶ δώσῃ δι' αὐτὰς λόγον.

ΓΡΗΓ. Καὶ διατί εἰς ἐμὲ ἡ τοιαύτη φροντίς;

BENΔ. Διότι ἐπιθυμῶ ν' ἀνανεώσω τὴν ἀρχαίαν εἰρήνην· δοῦλοι πλέον ἅς μὴ φαίνωνται εἰς τὸν οἶκόν μου. (φεύγει).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

ΑΧΜΕΤ καὶ ὁ ῥηθεὶς.

ΓΡΗΓ. Τί θέλεις;

ΑΧΜ. Φέρε μαζί σου τὰς ταλαιπώρους ἐκείνας, καὶ σὺν Θεῷ ἅπαντες θέλετε σωθῇ. Φοβδῶμαι περὶ τῆς ζωῆς σου, πλὴν ἐπιστρέφει ὁ πατήρ μου· δὲν δύναμαι γὰρ σοὶ εἶπω περισσότερον, Χαῖρε. (Φεύγει).

ΓΡΗΓ. Ἀγαθὲ υἱὲ κακούργου πατρός!

Σ Κ Η Ν Η Δ.

ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ, ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ, ΕΛΕΝΗ καὶ ὁ ῥηθεὶς.

ΠΡΙΓΚ. (γονυπετοῦσα μετὰ τῆς Ἑλένης). Ἄγιε πάτερ, τὴν εὐλογίαν σου ἐπὶ τῆς χήρας καὶ τῆς ὀρφανῆς τοῦ Μουρούζη.

ΓΡΗΓ. Ὁ οὐρανὸς δὲν ἐγκαταλείπει τοὺς δυστυχεῖς· ἀπομάσσει τὰ δάκρυα τῆς χήρας καὶ ἐπιχέει ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ὀρφανοῦ τὸ γλυκὺ δάσκαλον τῆς παρηγορίας.

ΒΕΝΔ. Εἰς σὲ τὰς ἐμπιστεύομαι. Ἄν ποτε τὰς ἐλευθερώσῃς, μάθε ὅτι ἡ κεφαλὴ σου θὰ καταπέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Σουλτάνου.

ΠΡΗΓ. Ἔστω. (ἐξερχόμενος).

ΒΕΝΔ. Ἐδῶθεν διεύθυνε τὰ βήματά σου. Βραχὺς ἔσεται ὁ δρόμος σου ἀπὸ τὸ περιστύλιον τοῦτο· (ὁ Πατριάρχης πλησιάζει τὴν θύραν, ὕψοι τὸ παραπέτασμα καὶ φαίνονται οἱ δύο ἐπίσκοποι ἐπὶ τῆς ἀγγόνης).

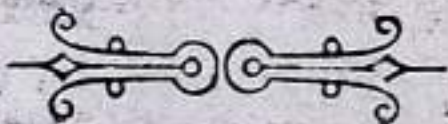
ΕΛΕΝΗ) Ὑψιοτε Θεέ!)

ΠΡΙΓΚ.) ὦ φρίκη!) (Ἐν μιᾷ φωνῇ)

ΓΡΗΓΟΡ.))

ΓΡΗΓΟΡ. Ὁ Θεὸς σᾶς εὐλογεῖ ἐξ ὕψους.

ΒΕΝΔΡ. Γέρων, ὠφελήθητι τοῦ παραδείγματος!

ΠΡΑΞΕΙΣ Δ.

(Κῆπος εἰς τὸ Μέγαρον τοῦ Πατριάρχου εἰς τὸ
βάθος τοῦ ὁποίου φαίνεται ἐκκλησιδίον τι).

Σ Κ Η Ν Η Α.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ, ΕΛΕΝΗ ΚΑΙ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
ΓΡΗΓ'. Δυστυχῆ ὄντα! ἡ κεφαλὴ μου ἐδόθη ἐνέχυρον.

Ἄν ἀπομακρυνθῇτε θ' ἀτιμάσῃτε τὴν πολιάν κόμην τῆς.

ΠΡΙΓΚ. Χιλιάκις ἄς πέσῃ μᾶλλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
μας ὁ πέλεκυς τοῦ βαρβάρου, παρὰ νὰ παραδῶμεν τὰς
θελήσεις σου.

ΕΛ. Μηδὲν εἶναι: ἡ θυσία τῆς ζωῆς μας παραδαλλο-
μένης πρὸς τὴν ζωὴν ἐκείνην, ἣν ὁ Βενδερλῆς ζητεῖ: νὰ
καταστρέψῃ.

ΓΡΗΓ'. Τὸ ἐννοῶ, θύγατερ, καὶ δὲν θέλω εἶσθαι ὁ πρῶ-
τος μάρτυς ὁ θυσιασθεὶς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ φανατισμοῦ.
Ἄλλ' ἄς ἀφῆσωμεν τὴν ἡμέραν ταύτην τῶν θυγρῶν διὰ
πάντα χριστιανὸν, τὰ δεινὰ ἅτινα πληροῦσι τὰ στήθη μας:
λησμονήσωμεν τὰς γήινους θλίψεις καὶ στρέψωμεν τὴν
διάνοιον ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν. Ὑπάγω νὰ ἐκπληρώσω τὰ
ἱερὰ καθήκοντά μου τῆς ἡμέρας ταύτης τῆς τοσοῦτον ἐ-
πισήμου καὶ θλιβεραῆς δι' ἡμᾶς. Μετὰ ταῦτα θὰ μεταδῶ
εἰς τοῦ Βενδερλῆ, παρὰ τοῦ ὁποίου προσεκλήθην ἐκ νέου.
Ἐκεῖ εἶναι τὸ ἐκκλησιδίον μου καὶ ὁ πιστός μου Ἀθανά-
σιος θέλει σᾶς συνοδεύσει.

ΑΘΑΝ, Ὅπως προστάξεις, πάτερ.

ΓΡΗΓ'. Ὑγιαίνετε, ἀτυχῆ πλάσματα. Εἶθε ἀκτὶς τῆς
θείας παρηγορίας νὰ λάμψῃ ἐν μέσῳ τοσούτων σκηνῶν
θλίψεως καὶ τρόμου, (ἐξέρχεται).

ΑΘΑΝ. Περιμένω τὰς διαταγὰς σας.

ΠΡΙΓΚ. Ἀγωμεν, θύγατερ.

ΕΛ. Ἀκολουθῶ, μήτερ.

Σ Κ Η Ν Η Β.

ΜΟΥΦΤΗΣ ΚΑΙ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ

ΜΟΥΦ. Ἴδου ὁ κῆπος τοῦ ἀσεβοῦς ἐκείνου.

ΒΕΝΔ. Καὶ ποῦ δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν τὸν πιστὸν τοῦ
ὕπηρέτην.

ΜΟΥΦ. Ὅχι μακράν. Τῷ ἐκοινοποίησα ἐν καιρῷ τὸ ἀπό-
κρυφόν μας, ὑπόσχεται δὲ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὰς θελήσεις σας.

ΒΕΝΔΡ. Πόσα ὀφείλω εἰς τὴν πρὸς ἐμὲ ἀφοσίωσίν σου!

ΜΟΥΦ. Οὐδὲν εἶναι καθήκόν μου. Ἀκούω βήματα:

θά ἦναι ἐκεῖνος. Ἄς εἰσδύσωμεν εἰς τὸ δάσος τοῦτο, ἵνα βεβαιωθῶμεν καλλίτερον. (Εξέρχονται).

Σ Κ Η Ν Η Γ.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ μόνος.

Ἴδού ἐγὼ κάτοχος ἐγκλήματος, δι' οὗ καταρρίπτω τὴν κεφαλὴν τοῦ κυρίου μου καὶ ἁγίου πατρός μου, (σκέπτεται). Ἄς μὴ μοῦ διαφύγῃ περὶ τούτου οὐδὲ λέξις.. Καὶ ἡ αὔρα αὐτὴ δύναται νὰ μὲ προδώσῃ... Ἐν ἐγκλημα! ... ἀλλ' ἡ ζωὴ μου θέλει σωθῇ ἀπὸ τὸν πέλεκυν; ἴσως . . . ἀλλ' ἡ συνείδησις, ἀλλ' αἱ ὀξεῖαι τύψεις αὐτῆς; . . . Μὲ περιχέει ἰδρὼς θανάτου.

Ἡ συνείδησις; Καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπνώσῃ ἡδέως, νὰ κοιμηθῇ ὑπὸ τὸ χρυσοῦν καὶ μεγαλοπρεπὲς ἄχθος τοῦ πλούτου; ὦ ζοφερὰ σιγὴ τῶν τάρων, κάλυψον διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ θανάτου τὴν καρδίαν μου ταύτην, ἵνα μὴ μὲ προδώσῃ μ' ἓνα πηλμόν της, μ' ἓνα της στεναγμόν! Σὺ δέ, ὦ μυστήριον, πιστὲ φίλε τοῦ σκότους καὶ τῆς λήθης, ἀπόκρυψόν με ἀπὸ τὸ ὄμμα τῆς πλάσεως ὁλοκλήρου, ἵνα τὸ ἐγκλημά μου ταρῇ ἀφόδως εἰς αὐτά μου τὰ στήθη. Τύχη, σὲ προσκαλῶ ὁδηγόν μου· ἄς παύσω πλέον δουλεύων. Ἄς γίνω ἄρχων, αἱ δὲ μετέπειτα εὐεργεσίαι μου θέλουσι μαλλάξει τοῦ συνειδότος τὰς ἀπηνεῖς τύψεις.

Σ Κ Η Ν Η Δ.

ΜΟΥΦΤΗΣ, ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ καὶ ὁ ῥηθεὶς, εἶτα ΑΧΜΕΤ (ἐν ἐνέδρῳ).

ΜΟΥΦ. Εὐγε! σ' εὕρισκω καταλλήλως διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν συνέντευξιν.

ΑΘΑΝΑΣ. Πῶς ἡδυνάμην νὰ μὴ ὑπακούσω εἰς τὰς διαταγὰς σου;

ΜΟΥΦ. Λοιπὸν, ἄκουσον.

ΑΘΑΝΑΣ. Ἀλλὰ, αὐθέντα, εἰπέ μοι τίς εἶναι οὗτος; Γνωρίζεις ὁποῖαν ὑψηλὴν ἐντολὴν μοὶ ἀνέβηκας; οὐδεὶς ἄλλος ὀφείλει νὰ τὴν γνωρίζῃ.

ΜΟΥΦ. Ἄν εἰς ἐμὲ τὸν κύριον σου βλέπῃς, ἰδὲ εἰς αὐτὸν τὸν ἰδικόν μου.

ΒΕΝΔ. Ὅσος πλοῦτος μοὶ ἀνήκει εἶναι ἰδικός σου, ἀρκεῖ μόνον νὰ κατορθώσῃς νὰ ἔλθωσιν εἰς τὸ Μέγαρόν μου αἱ γυναῖκες, τὰς ὁποίας ὁ κύριός σου σοὶ ἐνεπιστεύθη.

ΑΘΑΝ. Αὐθέντα, τὸ τοιοῦτον εἶναι... (ὁ Ἀχμέτ ἀκροάζεται).

BENΔ. (Προσφέρων αὐτῷ βαλάντιον). Λάβε, ἡ δὲ ὑποταγή σου θὰ σοὶ καρποφορήσῃ, θὰ γίνῃς πλουσιώτατος.

AΘAN. (Λαμβάνων αὐτό). Ἐτοιμος πάντοτε εἰς πᾶσαν διαταγήν σου.

BEMΔ. Ὑπαγε ἀμέσως πρὸς τὰς γυναῖκας ἐκεῖνας, καὶ εἰπὲ εἰς αὐτάς, ὅτι ὁ Γρηγόριος ἔλαβε παρ' ἐμοῦ ἐπιστολήν, δι' ἧς τὸν παρακαλῶ νὰ τὰς στείλῃ καὶ αὐθις εἰς τὸν οἶκόν μου, ὅπως ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Πατρὸς των προσφέρω εἰς αὐτάς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν δημευθεῖσαν περιουσίαν των. Ὁ Γρηγόριος ἔσεται ἐκεῖ ὅσον οὕπω.

AΘAN. Τὸ γνωρίζω· ἔλεγε τοῦτο πρὸ μικροῦ εἰς αὐτάς.

BENΔ. Ἐπραξά τοῦτο, ἵνα εὐκολώτερον δυνηθῇς νὰ τὰς κατὰσχῇς (προσφέρει ἐν φύλλον χαρτοῦ εἰς αὐτόν). Ἴδὲ τὴν ἀμοιβήν σου.

AΘAN. (Ἀνοίγει αὐτὸ καὶ ἀναγινώσκει). Ὁ Μέγας Βεζύρης τῆς Ὑψηλῆς Πύλης προσφέρει εἰς τὸν Ἀθανάσιον τὸ ἔγγραφον τοῦτο, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐν καιρῷ θέλει τύχει θέσεως παρ' αὐτῷ ἐντίμου καὶ ἐπωφελοῦς. Ἠλὴν, αὐθέντα, τὸ ἔγγραφον τοῦτο...

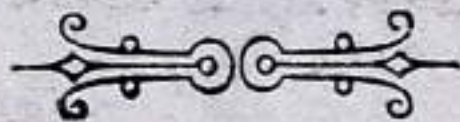
BENΔ. Θέλει ἀναγνωρισθῇ καὶ πραγματοποιηθῇ παρ' ἐμοῦ, ἀφοῦ παρουσιασθῇς συνοδεύων τὰς γυναῖκας.

AΘAN. Αὐθέντα... ἂν σὺ τότε...

ΜΟΥΦ. Δὲν βλέπεις ἐντετυπωμένην ἐν αὐτῷ τὴν σεβασμίαν τοῦ Σουλτάνου σφραγίδα;

BENΔ. Ὑπαγε· καὶ ἡ τύχη μετὰ σοῦ· (ἀπέρχονται πάντες, ἐκτὸς τοῦ Ἀχμέτ).

AXM. Ἀτυχεῖς! Ἐγκαίρως μοὶ ἀποκαλύπτεται ἡ ὁδε-λυροτέρα ἀπάτη. Δὲν ὤμοσά μάτην νὰ σᾶς σώσω, ἀπομακρύνων ὑμᾶς τῆς πόλεως ταύτης, καταστάσης πλέον φωλεᾶς ἐγκλημάτων, ἐν ἣ ἀπόλλυται ἡ ἀρετὴ καὶ ἀθωότης, καὶ μόνον θριαμβεῖ ἡ κακία καὶ ἡ ἀνομία. Πάτερ! μὲ ἠπάτησας· δὲν σὲ φοβοῦμαι πλέον· θὰ σώσω τὴν θυγατέρα καὶ τὴν σύζυγον τοῦ φίλου μου. Σὺ δὲ, ὦ σπάθη μου, μὴ μ' ἐγκαταλείψῃς, ἐν μόνον κτύπημα σοὶ ζητῶ, καὶ ἔστω τοῦτο τὸ γλυκύτερον δαῖγμα τοῦ ἔρωτός μου. Ἴδού· πλησιάζουσιν... ὁ ἄθλιος ἐκεῖνος τὰς ἐπρόδωκεν. Μὲ ποίαν θείαν πραότητα βαίνουσιν εἰς τὴν σφαγὴν των. Δυστυχεῖς! (Ἐξέρχεται).

Σ Κ Η Ν Η Ε.

ΛΘΑΝΑΣΙΟΣ, ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΑ, ΕΛΕΝΗ καὶ ὁ ῥηθεὶς (κατὰ μέρος).

ΑΘΑΝ. Ὁ Ἅγιος πατήρ ἔλαβε πρὸ ὀλίγου ἐπιστολὴν τοῦ Βενδερλῆ, ὅστις ἐκφράζει δι' αὐτῆς τὴν ἐπιθυμίαν νὰ σᾶς ἴδῃ, ἵνα σᾶς ἀποδώσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ συζύγου καὶ πατρός σας. Μόλις ἔλαβεν αὐτὴν ἀπεμακρύνθη καὶ μοὶ παρήγγειλε νὰ σᾶς γνωστοποιήσω, ὅτι σᾶς περιμένει εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βεζύρου. Κυρία, ὀφείλω νὰ ὑπακούσω εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ Ἁγίου Πατρός μας, ἂν λοιπὸν ἐπιθυμῆς...

ΠΡΙΓΚΗΠ. Ἐμπιστευόμεθα εἰς σέ, καὶ γεννηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

ΑΘΑΝ. Ἄν ἔχετε καμμίαν ὑπόνοιαν... ἂν οἱ λόγοι δὲν σᾶς φαίνωνται ἀληθεῖς...

ΠΡΙΓΚΗΠ. Γνωρίζομεν καλῶς ἐποῖαν πίστιν ἔχει πρὸς σέ ὁ Ἅγιος Πατήρ. Ἐμπρός ἐδήγησόν μας. (προβαίνουσιν).

ΑΧΜ. (Ὁρμῶν κατ' αὐτοῦ καὶ σύρων τὸ ξίφος). Ἀπόθανον, ἀνέσιε προδότα...

ΕΛ. ὦ Θεά!

ΑΘΑΝ. Μήπως!...

ΑΧΜ. Ἀπόθανον, ἄνανδρε! Τὸ αἷμά σου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου! (Τὸν πληγώνει).

ΑΘΑΝ. Ἄχ (πίπτει πληγείς).

ΠΡΙΓΚ. Τί ἐπραξας;

ΑΧΜ. Σᾶς ὠδήγει εἰς βέβαιον θάνατον. Ἰδοὺ ἡ ἀπόδειξις (λαμβάνων τὸ βαλάντιον καὶ τὸ ἔγγραφον ἀπὸ τῆς θυλάκας τοῦ Ἀθανασίου) τῆς χαμερπευῆς προδοσίας του. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο μαρτυρεῖ τὰ μέσα, δι' ὧν κατωρθώθη νὰ συρθῇ εἰς τὴν αἰτιμον ταύτην πράξις.

ΠΡΙΓΚ. (Διέρχεται τὸ ἔγγραφον).

ΕΛ. Πόσῃν εὐγνωμοσύνην σοὶ ὀφείλομεν!

ΠΡΙΓΚ. Πρέπει νὰ περιμείνωμεν ἐνταῦθα τὸν Πατριάρχην.

ΕΛ. Ἦθελεν εἰσθε ἄνανδρον, ἂν ἐστρέψαμεν ἀλλοῦ τὸ βῆμα.

ΠΡΙΓΚ. Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι ἐκεῖνος ἔδωκεν ἐνέχυρον δι' ἡμᾶς τὴν κεφαλὴν του.

ΑΧΜ. Πλὴν ἐδῶ βέβαιος σᾶς περιμένει θάνατος.

ΑΘΑΝ. Συγγνώμην!

ΑΧΜ. (ρίπτων αὐτῷ κατὰ πρόσωπον τὸ βαλάντιον). Ψευδὴς ἢ μετάνοια ἐπὶ τῶν χειλέων τῶν ἐπιθανάτων, ὀπό-

ταν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των ἐπιπίπτῃ ἢ κατάρῃ τοῦ Θεοῦ!

ΑΘΑΝ. (συρόμενος μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ Ἀχμέτ). Συγγνώμην!...

ΑΧΜ. Εἶσαι ἀνάξιος αὐτῆς.—ἀπόθανε κατηραμένος!
(ὁ Ἀθανάσιος ἐκπνέει εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀχμέτ).

ΠΡΑΞΙΣ Ε.

(Ἡ αὐτὴ αἴθουσα τῆς δευτέρας πράξεως).

ΣΚΗΝΗ Α.

ΑΧΜΕΤ (μόνος).

ὦ εἶμαι εὐτυχὴς δυνηθεὶς νὰ σώσω τὴν ζωὴν της. Ἄν ὑπέκλυτε εἰς τὴν ὀλεθρίαν εἰμαρμένην, ἣτις τὴν περιέμενε, θὰ ἠκολούθουν καὶ ἐγὼ εἰς τὸν τάφον. Ἀλλὰ τίς ἔρχεται; ὁ Πατριάρχης.

ΣΚΗΝΗ Β.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ καὶ ὁ ῥηθεὶς.

ΑΧΜ. Τίς σὲ καλεῖ ἐνταῦθα;

ΓΡΗΓ. Ἀγνοῶ. Προσεκλήθην ὑπὸ τοῦ πατρός σου.

ΑΧΜ. Ἐμπιστεύθητι εἰς ἐμέ πρὶν ἢ ἐκεῖνος φθάσῃ.

ΓΡΗΓ. Ὡς ἄλλοτε σοὶ εἶπον, ὁ πατήρ σου καὶ πεποίθησιν ἂν δὲν εἶχεν ὅτι θὰ ἠλευθέρουν ἐγὼ τὰς δυστυχεῖς ἐκείνας, δὲν θὰ τῷ ἦτο δύσκολον νὰ ἐξεύρῃ ἄλλην αἰτίαν, ὅπως χύσῃ τὸ αἷμά μου. Τὸ χρεωστῶ εἰς τὸν Θεόν, εἰς τὴν συνείδησίν μου, καὶ ἃς πέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἢ κεφαλῇ αὐτῇ, ἣν τῷ ἔδωκα ὡς ἐνέχυρον. Λάβε, αὐτὴ εἶναι ἡ κλεῖς ὑπογείου τινος τοῦ κήπου μου κειμένου οὐχὶ μακρὰν τῆς ἐκκλησίας. Ἐκεῖ ἐνέκρυψα αὐτάς, ὅπως τὰς σώσω ἀπὸ τὰς ἀναζητήσεις τοῦ πατρός σου. Ἐλευθέρωσον τὰς δυστυχεῖς, διότι ἐνδέχεται νὰ μὴ ἐξέλθω πλέον ἐντεῦθεν. Ὁ οὐρανὸς ἃς σ' ἀνταμείψῃ διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην.

ΑΧΜ. Ἐννόησα... σίγα... φθάνει ὁ πατήρ μου.

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΒΕΝΔ. (εἰρωνεϊκῶς). Τί νέα μὲ φέρεις, ἱεράρχα, ἀπὸ τὰς αἰχμαλώτους σου; Δι' αὐτάς σὲ προσεκάλεσα ἐνταῦθα, ἵνα μάθω ἀπὸ τὰ χεῖλη σου....

ΓΡΗΓ. Τὴν ἀλήθειαν, αὐθέντα;

ΒΕΝΔ. Θὰ τὴν ἀκούσω εὐχαρίστως.

ΓΡΗΓ. Μάθε λοιπόν, ὅτι ὁ πιστός μου ὑπηρέτης ἔθεσεν εἰς τοὺς πόδας σου τὴν ζωὴν μου.

BENΔ. Δὲν σ' ἐννοῶ.

ΓΡΗΓ. Ἦθελα νὰ φέρω πρὸς σὲ τὰς ταλαιπώρους ἐκείνας, ὅπως σὺ κατόπιν....

BENΔ. Τί ἐννοεῖς; μήπως ὅτι ἐγώ;... ἀπατᾶσαι. Ὁ Ἀχμέτ γνωρίζει κάλλιστα, ὅτι ταῖς ὑποσχέθην τὴν ἐλευθερίαν καὶ σὺ τὸ γνωρίζεις ἐπίσης, ἀφοῦ τὰς ἐνεπιστεύθην εἰς σέ!

ΓΡΗΓ. Δὲν εὐρίσκονται πλέον πλησίον μου.

BENΔ. Ἐνθυμήθητι λοιπόν τὸ ἐνέχυρον, ὅπερ μοι ἔδωκας.

ΓΡΗΓ. Ἔσχον αὐτὸ κατὰ νοῦν ἀφ' ἧς στιγμῆς σοὶ τὸ ὑπεσχέθην.

BENΔ. Τότε λοιπόν ὀλίγον φροντίζω ἂν σὺ ἢ ἄλλος τις τὰς ἠλευθέρωσεν. Σὺ δέ, Ἀχμέτ, δὲν γνωρίζεις τί περὶ αὐτῶν; Οὐδέν!

AXM. Πάτερ, γνωρίζεις ὅτι μάτην δὲν δυνύω, πλήν...

BENΔ. (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ἀχμέτ.) Σιώπα, προδότα! νομίζεις ὅτι ὁ πατήρ σου δύναται ν' ἀρνηθῇ τὸν λόγοντὸν ὁποῖόν σοι ἔδωκεν;

AXM. Δὲν εἶπον τοῦτο, ἵνα σὲ ὑδρίσω.

BENΔ. Τὸ πιστεύω. Ἀπομακρύνθητι δι' ὀλίγον.

AXM. (καθ' ἑαυτὸν, ἀναχωρῶν). Ἄς ἐπαγρυπνῶ ἐπὶ τοῦ δυστήνου τούτου γέροντος.

BENΔ. (Πρὸς τὸν Γρηγόριον). Ἀθλίε! Καὶ τὸν υἱόν μου ἀκόμη ἐσαγήνευσας μὲ τὴν σατανικὴν γλυκύτητά σου!

ΓΡΗΓΟΡ. Τί λέγεις!

BENΔΕΡ. Ναί· τῇ ἐδηλητηρίασας τὴν καρδίαν.

ΓΡΗΓΟΡ. Αὕτη εἶναι γέα καὶ ἄδικος κατηγορία.

BENΔΕΡ. Ἀοέδαστε, θὰ πληρώσης φρικωδῶς τὰ ἐκγλήματά σου! Εἰπέ μοι, ποῦ εἶναι αἱ γυναῖκες, τὰς ὁποίας σοὶ ἐνεπιστεύθην; Τρέμε ἂν δὲν εἶσαι εἰς θέσιν νὰ τὰς παρουσιάσῃς ἀμέσως.

ΓΡΗΓΟΡ. Ὅχι, ποτέ! Γνωρίζω ὅτι πρὸ πολλοῦ τεκταίνεσαι, ἢ δὲ ἐλευθερία τῶν δυστήνων ἐκείνων σοὶ προσφέρει τὸ μέσον νὰ κάμῃς νὰ πέσῃ ἡ κεφαλὴ μου αἷτη, ἥτις τοσοῦτον σὲ ταράττει.

BENΔΕΡ. (καθ' ἑαυτὸν). ὦ λύσσα!

ΓΡΗΓΟΡ. Ἴδού αὕτη δὲν ἔχεις ἄλλο νὰ πράψῃς ἢ νὰ σύρῃς τὸ ξίφος.

BENΔ. Τὸ κῆμά μου φλέγον ἀποτυφλοῖ τὸν νοῦν μου.

ΓΡΗΓ. Μὴ τρέμης. Ἐλὶ ἐ, κτύπα τί σὲ κρατεῖ; Ὁχρίῳς.

BENΔ. Ἀσεβῆ! Φύγε, ἢ ἀπέθανες!

ΓΡΗΓ. Σὺ δ' ἴδιος φόνευσόν με· μὴ ἀφίνης εἰς τοὺς δη-
μίους τὸ ἔργον, τὸ ἑποῖον πρὸ τσοῦτου χρόνου μελετᾷς.

BENΔ. Πιροῦτα γέρον! ἡ φωνή σου μοῦ σχίζει τὰ
στήθη ὡς ἄλλη Ἑριννυς.

ΓΡΗΓ. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα καθ' ἣν σὺ καὶ ὁ Μαχμοῦτ
ὑὰ μὲ ἐνθυμηθῇτε πικρῶς.

BENΔ. Νὰ ἐνθυμηθῶμεν σέ!..

ΓΡΗΓ. Ἐμὲ, ναί, τὸν ἑποῖον ὡς μηδὲν βλέπεις ἐνώ-
πιόν σου.

BENΔ. Ὅποια αὐθάδεια! Νὰ ἐνθυμηθῶμεν σέ, ἔστις
εἶσαι ὁ εὐτιδανώτερος τῶν δούλων μου!..

ΓΡΗΓ. Θὰ πέσω θύμα σου, πλήν τὸν θάνατόν μου καὶ
σὺ καὶ τὸ κράτος σου θὰ κλαύσητε πικρῶς. Ἡ στιγμή
ἐγγίζει καὶ θέλεις ἰδῇ πόσοι θὰ ἐγερθῶσι ἐκδικούμενοι
τὴν σκιάν μου.

BENΔ. Οἱ ἰσχυροὶ τῆς Εὐρώπης θὰ κωφεύσωσιν εἰς
τὰς οἰμωγὰς σου. Τίς ὑὰ σὲ σώσῃ; Ἡ Ἑλλάς; ἡ θραξ
αὐτῇ τῶν ἀνθρώπων, ἣν ἐντὸς αὐτῆς μου τῆς παλάμης
δύναμαι νὰ συντρίψω; Ἰδὲ εἰς τὸν Βόσπορον τοῦ Μου-
σουλμάνου τὸν ἀλαζόνος στόλον, ὅστις βασιλεὺς ἄλλοιῶν
κυμάτων ἐπιδεικνύει τὴν μεγαλοπρεπῆ καθεδρὰν του. Ἰδὲ
τῶν ἀνδρείων τοὺς ἀπείρους λόχους, καὶ εἶπε, ἂν δύνα-
ται ἡ Ἑλλάς σου νὰ θέσῃ ἐπὶ τῶν ὅπλων χεῖρα!

ΓΡΗΓ. Στρέψε καὶ σὺ τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν μεμακρυσμέ-
νων ἐκείνων ἀκτῶν, ἐπὶ τῶν ἑποίων πρὸ πολλῶν αἰώνων
ἀπέπλευσεν βασιλεὺς πολὺ τοῦ Μαχμοῦτ ἰσχυρότερός. Τὸν
Ξέρξην, λέγω, τὴν μεγάλην ἐκείνην μάστιγα τῶν Ἀνα-
τολικῶν λαῶν, τοῦ ἑποίου μυριάδες ἦσαν τὰ ἱστία καὶ ἀ-
ναρίθμητοι οἱ ἐπλιῖται. Ἐξώρμησε πρὸς κατάκτησιν τῆς
Ἑλλάδος, ἀλλ' ὁ κολοσσὸς ἐκεῖνος τῶν ὅπλων καὶ τῆς
ἰσχύος ἐτάφη ἡσχυμένος· πτωχὸς δὲ καὶ ἄθλιος ἐπέστρε-
φεν εἰς τὰ ἴδια ὁ ἀλαζὼν ἐκεῖνος ἄναξ, πλήρης αἰσχύος.

BENΔ. Μῦθοι ταῦτα, διὰ τῶν ἑποίων οἱ πατέρες ἴσας
ἠθέλον νὰ διαγείρωσι τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὸ θάρρος εἰς
τὰ τέκνα των.

ΓΡΗΓ. Θὰ ἰδῇς ὅμως ἀγανευμένους τοὺς μύθους τούτους.

BENΔ. Δὲν πτοεῖται τοῦ Μαχμοῦτ ὁ θρόνος. Πρὶν ὅτε

ἐνωθήτε θέλουσι σᾶς ματίζει ἡ πτωχεία, αἱ δάσανοι καὶ αἱ ἀλύσσεις!

ΓΡΗΓ. Τύραννοι! τέρατα τῆς φύσεως. θηρία ἀκόρεστα δακρύων καὶ αἱμάτων! ὄφεις, οὓς τρέφει εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἡ Εὐρώπη, ἕως πότε, ὁ Ἄγγλος, ὁ Γάλλος καὶ ὁ Ῥώσος, θὰ ἐρίζουσι περὶ τῆς ὑπάρξεώς σας!

ΒΕΝΔ. Ἀθλιε! δὲν βλέπεις ὅτι τοῦ Μωάμεθ ὁ θρόνος ἀλαζόνα τὴν κεφαλὴν του αἶρει;

ΓΡΗΓ. Ἀ! εἶθε οἱ κολοσσοὶ ἐκείνοι, ὦ ὦραία Κωνσταντινούπολις, ν' ἀφανισθῶσιν εἰς τέφραν μᾶλλον, ἢ νὰ κρατύνωσι θρόνον ὄζοντα χριστιανικοῦ αἵματος!

ΒΕΝΔ. Καὶ σὲ ὑποφέρω ἀκόμη, καὶ δὲν σοῦ σχίζω τὰ στήθη, ἀθλιέστατε δοῦλε!.... Ἀπόθανε!.... (Ἐνῶ ἐρμαῖ ἐνχντίον του, εἰσέρχεται ὁ Ἀχμέτ καὶ τὸν οταματᾶ).

ΣΚΗΝΗ Δ.

ΑΧΜΕΤ καὶ ὁ ῥηθείς.

ΑΧΜ. Τὶ τολμᾷς, πάτερ; (κατ' ἰδίαν). Εἶναι καὶ ἄνανδρον! ὁ δυστυχὴς, τὸν λόγον ἔχει ὡς ὄπλον· ἂν δύνασαι· μάχου ὁμοίως· θές εἰς τὴν θήκην τὸ ξίφος. Πρὸς Θεοῦ! κράτησον τὴν ὀργὴν σου, τὸ ζητεῖ ὁ υἱός σου ὁ μόνος.

ΒΕΝΔ. Ἐρῶ, φύγε, φύγε μακράν μου, ἄνθρωπε μισητὲ! ἡ ζωὴ σου μοὶ εἶναι βάρος· θὰ πέση ἡ ὑπερήφανος κεφαλὴ σου πρὸ τῶν ποδῶν μου, καὶ δι' αὐτοῦ ὁ Μέγας τῆς Ἀνατολῆς Αὐθέντης θὰ ἀποδείξῃ τὴν ἰσχύν του καὶ θὰ ἐπιβάλῃ σιωπὴν εἰς τοὺς ἀπίστους τῆς Δύσεως ἡγεμόνας.

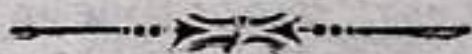
ΓΡΗΓ. Εἰς αὐτὸν δὲ θὰ ἐπιβάλῃ σιωπὴν καὶ αἰσχος αἰώνιον τὸ ἀνάθεμα τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ κατάρρα τοῦ Θεοῦ!

ΒΕΝΔ. Φύγε, οὔτε μίαν λέξιν ἔτι...

ΑΧΜ. (πρὸς τὸν Γρηγόριον) Ἀπομακρύνθητι.

ΓΡΗΓ. (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν τελευταῖον). Ναί, φίλε, φεύγω. Πλὴν ὑπῆρξεν ἄδικος πρὸς οὐδὲν ἡ φύσις δίδουσά σοι πατέρα, τὸν κακοῦργον τοῦτον! (ἐξέρχονται ἀμφοτέρω).

ΒΕΝΔ. Τὸ μεγαλεῖόν μου εἶναι μηδὲν, ἐνόσω ζῆς ἄθλιε γέρων, οὐαὶ δὲ καὶ εἰς σὲ τέκνον ἂν ἐπιμένῃς ὑπὲρ αὐτοῦ πράττον!

Σ Κ Η Ν Η Ε.

ΜΟΥΦΤΗΣ και ὁ ῥηθείς.

ΜΟΥΦ. Διατί τοσοῦτον τεταραγμένον σὲ βλέπω;

ΒΕΝΔ. Τοιοῦτος ἔσομαι πάντοτε ἐνόσω ζῇ ὁ Γρηγόριος.

ΜΟΥΦ. Ἐν μόνον νεῦμά σου, καὶ ἀρκεῖ.

ΒΕΝΔ. Δὲν δύναμαι νὰ ἐφεύρω μέσον, ὅπως ὁ θάνα-
τός του μὴ ἀποδοθῇ εἰς ἐμέ. Γνωρίζεις τί βλέπουσιν ἐν
αὐτῷ τόσοι χριστιανικοὶ λαοί, ὥστε ὁ θάνατός του δὲν θὰ
μείνῃ ἀτιμώρητος.

ΜΟΥΦ. Ὑπάρχει μέσον δι' οὗ πᾶσα καθ' ἡμῶν ὑπο-
ψία θὰ ἐκλείψῃ.

ΒΕΝΔ. Καὶ ποῖον;

ΜΟΥΦ. Αὐριον τὸ λυκαυγὲς οἱ χριστιανοὶ θὰ ἐσρτά-
σωσι τὴν Ἀνάστασιν τοῦ ψευδοῦς τῶν Θεοῦ. ἅπαντες θὰ
ᾧσι τότε συνηθροισμένοι εἰς τοὺς ναοὺς των. Ὀλίγοι προ-
σέρχονται εἰς τὸ Ἐκκλησίδιον τὸ ὁποῖον ἔχει ὁ φαῦλος
οὗτος κόλαξ τῶν δούλων μας εἰς τὸν κῆπὸν του. Ἐντὸς
αὐτοῦ τὴν νύκτα τὰύτην μέλλει νὰ ἱεουργήσῃ, καὶ ἐκεῖ...

ΒΕΝΔ. Καὶ ἔχεις γνώμην ὅτι ἡ ἀπόπειρα...

ΜΟΥΦ. Θὰ ἐπιτύχῃ πληρέστατα! Θὰ ἐδηγῶ ἐγὼ ὀλί-
γους Γενιτζάρους, ἀλλ' ἀνδρείους.

ΒΕΝΔ. Ἐστω, ἅς δοθῇ ἐν πέρας πλέον εἰς τὸ μέγα
τοῦτο ἔργον! Τίνα φοβοῦμαι;

ΜΟΥΦ. (Καθ' ἑαυτόν). ὦ! ἄφατος ἡδονή! (Πρὸς τὸν
Βεζύρην). Τὴν νύκτα τὰύτην λοιπόν...

ΒΕΝΔ. Ναί!

ΜΟΥΦ. Τί διατάσσεις;

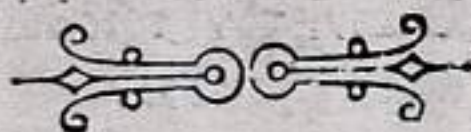
ΒΕΝΔ. Παντὸς τρίτου ἢ ἐπέμδάσις μοι εἶναι ὑποπτος.

ΜΟΥΦ. Ἀποφάοισον· ἐγὼ θέλω ὑπακούσει.

ΒΕΝΔ. Ἐκ τοῦ στόματός μου θ' ἀκούσῃς τὸ χαροποιὸν
σύνθημα... (σκεπτόμενος).

ΜΟΥΦ. (Καθ' ἑαυτόν). Ἄς θριαμβεύσῃ τέλος τοῦ Προ-
φήτου μου τὸ δόγμα (πρὸς τὸν Βενδεργλῆν). Καὶ ποῖον ἔ-
σεται τοῦτο;

ΒΕΝΔ. Ποῖον ἄλλο παρὰ «Ἀποθανήτω τῶν Ἑλλήνων
ὁ Πατριάρχης».

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΤ΄.

(Σκηνὴ τῆς τετάρτης πράξεως). Νύξ.

ΣΚΗΝΗ Α.

ΑΧΜΕΤ (μόνος)

Νύξ, ἐπ' ἐμοῦ τὰς μελαίνας πτέρυγές σου. Ἴδου αἱ κλεῖς, ἃς ὁράμω εἰς σωτηρίαν των... Ἀλλ' ὦ, ἰδέα!... Μόνος μου ἤδη τὸ χρυσοῦν καταστρέφω τῶν ὀνείρων μου οἰκοδόμημα, μὲ αὐτάς μου τὰς χεῖρας συντρίβω τὴν ὑπαρξίν μου, ἐλευθερῶν ἐκείνην, ἣς τὴν καρδίαν δὲν ἐδυνήθην νὰ κάμψω. Φθονερὰ τοῦ βίου μου εἰμαρμένη. Πλὴν ὅχι... Θραυσθῆτε εἰς τὰ στήθη μου ταῦτα ὥραϊα καὶ εὐγενῆ αἰσθήματα. Μόνος ἐγὼ θὰ πάσχω; Τοῦλάχιστον ὑπὸ τὸ βαρὺ τῆς ὀδύνης μὲ ἄρμα ἃς στενάζουν καὶ ἄλλοι. Ἀλλ' ὁ ὄρκος μου; Ἐγὼ προδότης; ἐπιλήσιμων τῆς μνήμης τοῦ Μουρούζη;... Φρικιῶ ὅλος. Ἐγὼ ἐργάτης τοῦ φόνου ἐκείνης; Ποτέ· κάλλιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου τῶν κεραυνῶν ἢ λύσσα. Ἴδου αἱ κλεῖς, ἐντὸς ὀλίγου ἐλευθεροῦσθε, ἐγὼ δὲ θέλω ἐκλέξει τῆς λήθης τὸν ἀσφαλῆ ὄρμον (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Β.

ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ ΚΑΙ ΜΟΥΦΤΗΣ.

ΜΟΥΦ. Ἴδου ἡ ἐκκλησία, περὶ τῆς ὁποίας σοὶ ὠμίλησα, περικυκλοῦται ὑπὸ τολμηρῶν Γενιτσάρων.

ΒΕΝΔ. Ἄς ἐνεργῇ ἡ πίστις καὶ ἀνδρεία σου. Ἐντὸς ὀλίγου θ' ἀκούσῃς τὴν φωνήν μου καὶ εἶτα σέ, περιμένω ἐνταῦθα. Ἦδη ἄγε, καὶ γίνου μοι ἄγγελος χαρμολύγου ἀγγελίας.

ΜΟΥΦ. Τὸ ξίφος μου θέλει ἐκανοποιήσῃ τὴν δικαίαν ἐκδίκησίν σου. (ἐξέρχεται).

ΒΕΝΔ. Τίς πλησιάζει; Δὲν ἀπατῶμαι· ὁ υἱός μου σώζει τὰς αἰχμαλώτους. Ἀφρον τέκνον, ἐπροδόθης (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ.

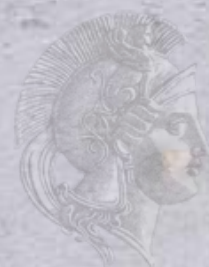
ΡΑΛΛΟΥ, ΕΛΕΝΗ, ΑΧΜΕΤ

ΑΧΜ. Μὴ χάνωμεν καιρὸν, εἴσθε ἐλεύθεροι, ἄγωμεν.

ΕΛ. Ἀλλ' ὁ Πατριάρχης;

ΡΑΛ. Τί; θέλομεν τὸν προδώσει αἰσχροῦς τόσον;

ΑΧΜ. Πλὴν ἀποθνήσκετε.

ΡΑΛ. Ἐστω ὁ θάνατος προτιμώτερος τῆς προδοσίας. Θὰ ἦναι βδελυρὸν σωζώμεναι· νὰ προκαλέσωμεν τὸν θάνατον τοῦ σωτῆρός μας.

ΕΛ. Ἄς ἀποθάνωμεν, μήτερ· ἡ προδοσία εἶναι φρικτὸν ἔγκλημα.

ΡΑΛ. Ἀναγνωρίζω εἰς σέ, κόρη μου, τὴν θυγατέρα τοῦ Μουρούζη. Ἄγωμεν, τὸ ἀπαιτεῖ ἡ ζωὴ του, ἡ ἀγιότης του, ἡ θρησκεία μας!

ΕΛ. Σὲ ἀκολουθῶ.

ΑΧΜ. Ποῦ;

ΡΑΛ. Εἰς τὸν οἶκον τοῦ τυράννου τῆς πατρίδος μας. Δὲν τολμῶ νὰ εἶπω τοῦ πατρός σου, διότι δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ὦ ἔχῃ υἱόν,

ΑΧΜ. Πλὴν ἐκεῖ σὰς περιμένει ἀμφοτέρως ὁ θάνατος.

ΡΑΛ. ὦ! ἄς πέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς ἡμῶν ὁ κεραυνὸς τοῦ ὑψίστου μᾶλλον, παρὰ νὰ γραφῇ ἐπὶ τοῦ μετώπου μας ὑπὸ τῆς θείας χειρὸς ἡ προδοσία. (Ἐνῶ ἐξέρχονται σταματᾷ αὐτοὺς ὁ εἰσερχόμενος Γρηγόριος),

Σ Κ Η Ν Η Δ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΓΡΗΓ. Ἦκουσα τὰ πάντα. Τοιαύτη ἀρετὴ εἶναι ἀξία τῆς εὐκλεοῦς καταγωγῆς σας. Πρέπει νὰ ζήσητε τὸ θέλω!

ΑΧΜ. (Καθ' ἑαυτόν). ὦ χαρά!

ΒΕΝΔ. (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ὀσμάν). Καὶ τὰς δύο σοὶ λέγω· ἰδοὺ δὲ αὐταί (ἐξέρχεται).

ΑΧΜ. Περιμένετε με ὀλίγον· ἐπανέρχομαι ἀμέσως. πρέπει νὰ κατασκοπεύσω τὰς θέσεις (ἐξέρχεται).

ΡΑΛ. Πλὴν ἡ ζωὴ σου;

ΓΡΗΓ. Μὴ πιστεύετε ὅτι ἀπελευθερούμεναι προξενεῖτε τὸν θάνατόν μου. Ὁ Βενδερλῆς θὰ μὲ φονεύσῃ εἶναι βεβαίωτατον, ἐλπίζων οὕτω ὅτι θέλει θάψῃ διὰ παντός τὰς ὠραίας ἐλπίδας τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας, νομίζων ἐπίσης ὅτι προκύπτει διὰ τοῦ θανάτου μου κατασχύνη εἰς τὴν ἱεράν μας θρησκείαν.

ΡΑΛ. Ὁ ἀρεθής!

ΓΡΗΓ. Πόσον εἶναι ἄφρων ὁ μὴ σκεπτόμενος, ὅτι διὰ τοῦ θανάτου μου θὰ καταστήσῃ ἔτι σφοδρότερον ἐν τῇ καρδίᾳ παντός Ἑλλήνος τὸν περὶ τὴν πατρίδα καὶ τὴν

πίστιν ἔρωτά του. Ἀλλ' ὅποιαδὴποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ τύχη μου, θέλει εἶσθαι δι' ἐμέ τοῦ Θεοῦ θέλημα, καὶ θ' ἀποθάνω ἐπικαλούμενος αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος Χριστιανισμοῦ.

ΕΛ. Ἄγιοι λόγοι, πτερυγίσατε εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Θεοῦ ὡς στεναγμοὶ δυστυχίας.

ΓΡΗΓ. Ζῆτε, ὦ γυναῖκες· ὁ Θεὸς τὸ θέλει. Ἄς ῥίψῃ τέλος πάντων ἐν βλέμμα οἴκτου καὶ ἐλέους ἐπὶ τῶν δεινοπαθημάτων τοῦ πλάσματός του. (γονυπετῶν). Σὺ Κύριε, τοῦ ὁποίου τὸ νεῦμα ἀνατρέπει τὸ σύμπαν, εἰσάκουσον τὰς δεήσεις τοῦ ταπεινωτέρου τῶν δούλων σου. Πάτερ ἐπουράνιε, ἐπίχυσον ἀκτῖνα παρηγορίας ἐπὶ τῆς δυστήνου Ἑλλάδος, ἐπὶ τοῦ ἀναξιοπαθούντος τούτου λαοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἱερὰ γῆ κατέστη γῆ ἐρημώσεως, αἵματος καὶ ἐρείπίων !

(Ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Μουφτῆ ὅστις ἐκ τοῦ ὕψους πλησιόχωρου μιναρὲ διεγείρει τοὺς Τούρκους εἰς τὴν σφαγὴν)

«Ἦστραψεν ἐν μέσῳ νεφέλης ἡ τοῦ προφήτου σπάθη ὡς ἄλλη τοῦ Οὐρανοῦ ἀστραπή ἐπὶ τοὺς μὴ πιστεύοντας αὐτῷ. Ἄς κρέμωσιν οὗτοι τὴν τρομερὰν ὀργὴν του. Ἦγχικεν ἡ ὥρα τῆς ἐκδικήσεώς του ! (Φωναὶ λαοῦ). Ἐκδίκησιν ! Ἐκδίκησιν !

ΓΡΗΓ. Τί ἀκούω ;

ΡΑΛ. Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Σατανᾶ, ὅστις ἀπὸ τεσσάρων ἡδῶν αἰώνων, ὡς ἄλλο πτηνὸν τῶν κακῶν οἰωνῶν, κράζει ἐπὶ τῆς πόλεως ταύτης καταστροφᾶς καὶ θανάτους.

ΓΡΗΓ. Ἔως πότε λοιπὸν, ὦ φανατικοὶ ἀπόστολοι τῆς ὀμότητος καὶ τῆς ἀτιμίας, θ' ἀφυπνίζετε μὲ τὰς ἱεροσύλους κραυγὰς σας τὴν εὐσμοίρον ταύτην Μητρόπολιν, ἵνα τῇ δεικνύετε ὁσημέραι νέας οκηνὰς αἵματος καὶ βασάνων ; Ἔως ποτε οἱ σατανικοὶ λόγοι σας θ' ἀντηγῶσιν βλασφημοῦντες τὴν λατρείαν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ ζωपुरοῦντες τὸ μῖσος τῶν βαρβάρων κατὰ τῶν πιστῶν τοῦ Σταυροῦ ; ὦ ! ἐγγίξει ὁ χρόνος καθ' ὃν ἐπὶ τῶν θόλων τῆς Ἀγίας Σοφίας ὁ Σταυρὸς θ' ἀντικαταστήσῃ τέλος τὸ μισητὸν σῆμα τοῦ Μωάμεθ ! Ἐγὼ τότε δὲν θ' ἔζω πλέον, ἀλλ' ἄλλος τις εὐτυχέστερος διάδοχός μου (λαμβάνων ἐκ τοῦ κόλπου του τὸν Σταυρόν)· θ' ἀνυψώσῃ τὸ ζωοποιὸν τοῦτο σημεῖον τῆς λατρείας καὶ τοῦ ἐθνισμοῦ παντός Ἑλλήνων. Τότε θ' ἔλθῃς, ὦ Ἑλλάς ἐξουθενωμένη, τὴν δύ-

ναμιν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ τυράννου σου, καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων του θέλεις ἀναγνωρίσει ἐναργῶς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Πλάστου!

ΡΑΛ. Ὡς ἡμέρα τοσαύτης χαρᾶς καὶ δόξης, σὺ μόνη δύνασαι νὰ ῥίψῃς παρηγορίαν ἐπὶ τῶν δεινοπαθημάτων τῶν ἀνδρείων Ἑλλήνων.

ΓΡΗΓ. (προσφέρων τὸν σταυρὸν εἰς τὴν Ῥαλλοῦν). Λάβε τὸν ἅγιον τοῦτον σταυρὸν. Θέλεις παραδώσει αὐτὸν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ γενναίου Ὑψηλάντου, πρὸς ὃν εἶπες, ὅτι εἶναι δῶρον μάρτυρος. Ἄς διαπρέξῃ μετ' αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνδρείας του τὴν μεγάλην πατρίδα μας, ἐμπνέων θάρρος καὶ ἀγάπην πρὸς τὸ ἱερὸν ἔργον τῆς ἐλευθερίας εἰς τοὺς ἀνδρείους ἐκείνους γόνους τῶν ἐνδόξων πατέρων μας. Νὰ, ὡς χρησιμεύσῃ ὡς σημεῖα εἰς τοὺς ἥρωας ἐκείνους, οἵτινες μέλλουσιν νὰ διαιωνίσωσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὰ χρονικά τοῦ κόσμου!

ΕΛ. (Λαμβάνουσα τὸν Σταυρὸν). Ἱερὸν σῆμα, θὰ ἦσαι δι' ἐμὲ ὁδηγὸς καὶ σωτηρία!

ΓΡΗΓ. (Δεικνύων τῶν Σταυρὸν). Ἑλλάς! Τὸ ἅγιον αὐτὸ σύμβολον τῆς πίστεώς μας θὰ ἐπιφέρῃ τρόμον εἰς τὸν θρόνον τοῦ φοβεροῦ Ὀθωμανοῦ! Υἱοὶ τῆς Ἑλλάδος, πιστεύσατε εἰς τὸν Θεόν. Αὐτὸς μόνος καὶ αἱ προσπάθειαι σας δύνανται νὰ γλυκάνωσιν ἐπ' ὀλίγον τὰ τόσα δεινά μας. Θὰ στέψῃ τοὺς ἀγῶνας ἐπιδαφιλεύων ὑμῖν τὴν ἐλευθερίαν καὶ θρόνον, ἐφ' οὗ θέλει καθιεσθῇ ζεῦγος βασιλέων ἐναρέτων καὶ φίλων τοῦ μεγαλείου σας ἐπὶ τοῦ σκήπτρου αὐτῶν καὶ τοῦ διαδήματος γέγραπται: «πίστις εἰς τὸν Θεόν· ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον»!

ΕΛ. Ὁ Θεὸς εἰσακοῦσαι τῶν εὐχῶν σου.

ΓΡΗΓ. Εἶπατε ἐπ' ὀνόματί μου εἰς τοὺς ἀνδρείους ἀδελφοὺς τοὺς ὠμόσσαντας τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν ἐθνικότητά των μέχρις ἐσχάτης βανίδος τοῦ αἵματός των, μὲ τὰ ὄπλα εἰς τὰς χεῖρας, μὲ τὸν λόγον εἰς τὰ χεῖλη καὶ τὴν ἐλευθερίαν εἰς τὰ στήθη. Ἄς μάχωνται οὕτω καὶ θὰ θριαμβεύσωσι, διότι τὰ συμφέροντα τῶν δυναστευομένων εἶναι συμφέροντα τοῦ Θεοῦ. Εὐλογῇτω ὁ Θεὸς τὰς σημαίας αὐτῶν, σημαίας ἐντίμων θριάμβων, καὶ εἶθε ἐπὶ τῶν πύργων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις τόρξ βάζεται μὲ τὸ αἷμα τρσοῦτων ἀδελφῶν μας, νὰ κυματίσῃ ποτὲ ὑπερήφανος ἡ σημαία τῆς Ἑλλά-

δος, τὸ λάβαρον τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ Σταυροῦ !

ΕΛ. Ἡ πατρίς μας θέλει σωθῇ χάριν τοῦ Σταυροῦ
τούτου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος ἐ-
θριάμβευσεν κατὰ τῆς δυνάμεως τῶν ἀπίστων !

Σ Κ Η Ν Η Ε.

ΑΧΜΕΤ καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΑΧΜ. Τὰ πάντα εἰσὶν ἔτοιμα διὰ τὴν ἀναχώρησίν σας.

ΓΡΗΓ. Ἐνάρτετε νέε, ἐκπλήρωσον καθ' ὅλα τὴν ἀγί-
αν ἀποστολήν σου.

ΕΛ. Τὴν εὐλογίαν σου, ἄγιε πάτερ ! (γονυπετοῦσα.)

ΓΡΗΓ. Ὁ θεὸς μεθ' ὑμῶν καὶ ἡ εὐλογία μου ἐν τῇ
σκολιᾷ τοῦ εἰου ὁδοῖ ! (αἱ γυναικες ἀπομακρύνονται μετὰ τοῦ
Ἀχμέτ.)

Σ Κ Η Ν Η ΣΤ.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, καὶ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ (κατασκοπεύων.)

ΓΡΗΓ. Εὐτυχεῖτε, ὦ δύσμοιροι, καὶ ὁ θεὸς ἃς ἐπιχύ-
σῃ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τὸ γλυκὺ θάλασμον τῆς εὐσπλάγ-
χου Αὐτοῦ ἀρωγῆς. (γονυπετῶν). Ὑψιστε θεέ μου, ἐγ-
γίξει ἡ ἐσχάτη μου ὥρα. Τὰ μαρτύρια ὅσα με περιμέ-
νουσι θέλω τὰ ὑποστῇ με τὴν γαλήνην ἐν τῇ καρδίᾳ, καὶ
με τὴν ἡρεμίαν ἐν τῇ ψυχῇ· στρέφων δὲ τὸ βλέμμα ἐπὶ
τοῦ τιμίου ξύλου, ἐφ' οὗ ἀπεθανεν ὁ Σωτὴρ μου καὶ υἱός
σου, θὰ κράξω πρὸς σέ. Πάτερ μου εἰς οὐ παραδίδω τὸ
πνεῦμα ! Δὲν σοὶ ζητῶ ἄλλο ἢ ἀνακούφισιν εἰς τὰ δει-
νὰ τῶν ἀδελφῶν μου, δι' ἐμέ δὲ τὸν στέφανον τοῦ μάρτυ-
ρος ! (ἐξέρχεται).

ΒΕΝΔ. (ἀγανακτῶν). Καλῶς εἶπας, ἀχρεῖε γέρων· ἡγ-
γικεν ἡ ἐσχάτη σου ὥρα. Θὰ ἴδω ποίαν βοήθειαν θὰ σοὶ
παράσχῃ ὁ Θεός σου, ὅταν ὁ ἀμείλικτος πέλεκυς τοῦ Μου-
σουλμάνου θὰ ἐπιπέσῃ κατὰ τῆς κεφαλῆς σου. Ὅλη ἡ
Σταμποῦλ τρέμει εἰς ἐν μου νεῦμα· σὺ δὲ ἐμεγαλαύχεις.
Ἦδη ἀπόθανε. Καὶ σὺ, ἀχάριστε υἱέ, βλέπων κατεστραμ-
μένους τὰς ἐλπίδας σου, μάθε νὰ τηρῇς τὰ καθήκοντά σου
ὡς Μουσουλμάνος (ἐξέρχεται).

Σ Κ Η Ν Η Ζ.

ΜΟΥΦΤΗΣ (ἐκ τοῦ ἐκκλησιδίου).

Ἀνδρεῖα τέκνα τοῦ Προφήτου, μηδεὶς σωθῇ τὸ αἷ-
μα τῶν ἀπίστων ἃς πλύνῃ τὰ ἱερά σας ξίφη. Ὁ Μωά-

μεθ θαυμάζει ἐξ οὐρανῶ, κραυγάζων ἐκδίκησιν. (Ἀκούεται ἡ φωνή τοῦ Βενδερλή). Ἀποθανήτω ὁ Πατριάρχης. (εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται ξιφῆρεις στρατ. Τούρκοι κραυγάζοντες). Θάνατος, θάνατος εἰς τὸν Πατριάρχην.

BENΔ. (ξιφῆρης) Ἀπέθανεν ὁ ἄπιστος ἱεράρχης, τὸ δὲ δυσῶδες αἷμά του κοκκινίζει τὸ χῶμα. Ἀπιστον τῶν Γραικῶν γένος, ἥδη δέχου ἀγογγύστως τὸν χαλινόν μου.

(Ἀκούεται ἡ φωνή τοῦ Πατριάρχου). Θεέ μου, παράλαβε τὴν ψυχὴν μου.

BENΔ. Ἰὼναι ἡ φωνή του... ὦ! ἡ φωνή αὕτη μοῦ τρομάζει; μοῦ παγώνει τὰ στήθη!

Σ Κ Η Ν Η Η.

ΑΧΜΕΤ. ΚΑΙ ΒΕΝΔΕΡΛΗΣ.

ΑΧΜ. (πνευστιῶν) Ἐπληρώθην καὶ ἴσως ἀποθνήσκω... τοῦ Ὄσμαν τὸν αἰμοχαρῆ πέλεκυν τὸ αἷμά μου βάφει: πλήν τὰς ἔσωσα. Εὐτυχῆς ὁ θάνατός μου, τὸν δεχομαι: πλήν τὸν δυστυχῆ Πατριάρχην!... φρίκη!... φρίκη!...

BENΔ. Ὅποία φωνή!

ΑΧΜ. Τέρατα ἀνανδρείας καὶ ἀτιμίας, πρὸς ἐναντίον ἐνὸς ἀσθενοῦς γέροντος! ὦ αἷσχος!... ἃ πάτερ!...

BENΔ. Ὅποιοι λόγοι! Ἰὼναι ἡ φωνή του. Ἀχμέτ!

ΑΧΜ. ὦμέ πάτερ, θρέψου μὲ τὸ αἷμά μου, καὶ ὡς κορσθῇ ἄπασα ἡ ἀπάνθρωπος λύσσα σου.

BENΔ. Ἀχμέτ!

ΑΧΜ. Μακρὰν μακρὰν! Αἷμα ἐζήτησας . . . πίε

BENΔ. Ἀχμέτ υἱέ μου!

ΑΧΜ. Αφες! . . . ν' ἀποθάνω ἐν εἰρήνῃ.

BENΔ. Οχι θὰ ζήσης, τὸ ἀπαιτῶ, θὰ γείνη.

ΑΧΜ. Σκληρὲ πάτερ, ἰδὲ πόσον ἀνανδρὸς καὶ ἄδικος ὑπῆρξε ἡ ἀνόσιος ἐκδίκησίς σου! Ἰδὲ τῶν ἀνθρώπων τὸ αἷμα ῥέον ποταμῆδον καὶ ἀχνίζον (ἀκούονται οἰμωγαί) Ἀκουσε, εἶναι τῆς δυστυχίας ἡ σπαραξικάρδιος κραυγὴ... Θεώρησε πλησιέστερον τὰς πυρκαϊὰς καὶ τὰ ἐρείπια... Μὴ, μὴ στρέφῃς ἄλλοῦ τὸ ἐλέμμα. (Ἀκούονται κραυγαὶ καὶ στεναγμοὶ ἀγωνίας.) Πάτερ, ἡ κραυγὴ ἐκείνη, εἶναι ἡ κραυγὴ τῆς πασχούσης ἀνθρωπότητος, εἶναι ἡ ἐπίσημος τοῦ Θεοῦ φωνὴ ἐξακοντίζοντος κατὰ τῆς κεφαλῆς σου τὴν δικαίαν κατάραν του!

BENΔ. Ἰ ἴμεθα ἐκτεθειμένοι μένοντες ἐξῶ Ἀγώμεν..

AXM Ποῦ ;

BENΔ. Εἰς τὸ μέγαρόν μου.

AXM. Καὶ ἐντὸς αὐτοῦ πιστεύεις, ὅτι ἡ ὀλεθρία αὕτη κραυγὴ δὲν θέλει σὲ φθάσει, ὅτι τοῦ ἐκδικητοῦ Θεοῦ τὸ ὄμμα δὲν θέλει εἶσθαι ἐπὶ σὲ ἀενάως ἐστραμμένον; Διά-
ταξον ἀμέσως νὰ πάύσῃ ἡ σφαγὴ.

BENΔ. Πλήν. υἱέ μου.

AXM. Τὸ θέλω!

BENΔ. Μόνον περὶ τοῦ αἵματός σου φροντίζω.

AXM. Καὶ τιῦτο σ' ἐμποδίζει νὰ πάύσῃς τόσα ἐγκλήματα;

BENΔ. Ναί, διὰ τὸ χυνόμενον τοῦτο αἷμα σου θὰ λάδω
νέαν καὶ τρομερωτέραν ἐκδίκησιν.

AXM. Τί λέγεις; Σιωπῇ, οοὶ τὸ ἐπιβάλλω, ἐν ὀνόμα-
τι τοῦ Θεοῦ, ὅστις μᾶς ἐπιβλέπει!

BENΔ. Οὐδεὶς ἄπιστος ἄς μὴ σωθῇ, καὶ τὸ μισητὸν
αἷμά των ἄς πλύνῃ τὰ ξίφη τῶν πιστῶν τοῦ Προφήτου.
Ναί! θέλω ἐκδικήσῃ τὸ αἷμά σου.

AXM. Ἐπιμένεις; ἀπὸ νῦν περὶ πάτερ; Λάβε λοιπὸν,
βάψον τὰς χεῖράς σου εἰς τὸ αἷμα τοῦ υἱοῦ σου, εἰς τὸ
αἷμά σου.

BENΔ. ὦ, φρίκη!... Ἐστω ὅπως σὺ θέλεις. (Ἐνῶ ὁ
Βενδερλῆς πλησιάζει, ὅπως δώσῃ τέλος εἰς τὴν σφαγὴν,
ἀκούεται ἡ φωνὴ τοῦ Μουφτῆ.)

ΜΟΥΦ. «Ἐορτάσατε τὴν ἁγίαν ταύτην ἡμέραν, ὡ ἁ-
για τεμένη τοῦ Μωάμεθ!»

AXM. (βλέπων προσερχόμενον τὸν Μουφτῆν). Εὐφραί-
νου, κακοῦργος ψυχὴ! Χαίρου, ἄτιμε, ὅστις μὲ τὴν λε-
πτὴν πανουργίαν καὶ ὑποκρισίαν σου, ἀπώλεσας τὸν πα-
τέρα μου... Ποῦ εἶναι τὸ ξίφος μου; Ἄχ! μοὶ ἐκλεί-
πουσιν αἱ δυνάμεις! Ναί, θ' ἀποθάνω εὐτυχῆς, ἂν σὲ ἴδω
ἐμπροσθέν μου ἐμέττοντα τὴν σατανικὴν ψυχὴν σου!...

BENΔ. Ἡσύχασον. Δὲν γνωρίζεις ποῖον βλέπουσιν ἐν
αὐτῷ οἱ Μουσουλμάνοι;

AXM. Τὸ ξίφος μου, ποῦ εἶναι; ... Τέλος ἐγώ!...
καὶ αὐτὸ μὲ ἐγκατέλιπεν...

BENΔ. Ἔρχεται...

AXM. Ναί, εἰν' ἐκεῖνος... τὸν ἀναγνωρίζω ἀπὸ τὸ αἰ-
μοχαρές ὄμμα του, ἀπὸ τὸ σατανικὸν μειδίαμά του...

BENΔ. Πρὸς Θεοῦ! οὐδὲ λόγον μὴ προφέρῃς· δύναι-
ται γὰρ μᾶς καταστρέψῃ.

Σ Κ Η Ν Η Θ.

ΜΟΥΦΤΗΣ, καὶ οἱ ῥηθέντες.

ΜΟΥΦ. (κρατῶν πέλεκυν καθημαγμένον). Μέγιστε Βεζύρη, ἰδοὺ ἐπὶ τοῦ πελέκεως τούτου τὸ αἷμα, ὅπερ ἀπήτησεν ἡ δικαία σου ἐκδίκησις.

ΑΧΜ. Ἴδὲ ἐπίσης, πάτερ, ἐπὶ τοῦ σιδήρου ἐκείνου τὸ ἀχνίζον ἔτι αἷμα τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ.

ΒΕΝΔ. Μακράν, μακράν μου ὁ πέλεκυς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀχνίζει...

ΜΟΥΦ. Τί εἶπας;

ΒΕΝΔ. Ὅτι εἶμαι ἐπὶ τέλους πατήρ!

ΜΟΥΦ. Καὶ συγχρόνως πρέεδρος τοῦ Διδανίου, τοῦ ὁποίου ἀποτελῶ καὶ ἐγὼ μέρος.

ΒΕΝΔ. Πλὴν δὲν ἐννεῶ...

ΜΟΥΦ. Πρέπει ὁ ἴδιος νὰ καταδικάσῃ τὸν υἱὸν σου, ὅστις ἐτόλμησε νὰ ἐπιπέσῃ κατ' ἐμοῦ καὶ τῶν συντρόφων μου, ἵνα ὑπερασπίσῃ ὅσους ὁ πατήρ του δικαίως κατεδίκασεν.

ΒΕΝΔ. Λάβε οἶκτον, ἂν ὄχι διὰ τὸν Μέγαν Βεζύρην τοῦλάχιστον δι' ἓνα δυστυχῆ πατέρα, ὅστις ἐνὶ ὀλίγου ἴσως θ' ἀνοίξῃ τὸν τάφον τοῦ μόνου τοῦ τέκνου.

ΜΟΥΦ. Ἡσύχασε, θὰ λησμονήσω τὰ πάντα (καθ' ἐαυτόν). Ἀθλίε, οὔτε σὺ θὰ διαφύγῃς!

ΑΧΜ. (ἰδίᾳ) Ἐσώθῃς, εἶσαι εὐδαίμων... καὶ ἐγώ; Οἴμοι, μόνον ὁ θάνατος δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὰς βασάνους μου.

ΒΕΝΔ. Δύστηνες ἐγώ; τί μοι μένει πλέον ἐπὶ τῆς γῆς, ἂν οὐ χάνω τὸ μόνον μου τέκνον! Φεῦ! οὐδὲν ἄλλο παρὰ αἱ τρομεραὶ καὶ ἀπειλητικαὶ αὐταὶ σκιαὶ, τὰ καθημαγμένα αὐτὰ φάσματα, ἅτινα θὰ μὲ περιστοιχίσιν ἀκαταπαύστως, αἰωνίως! Ἴδου, ἡ κατάρα τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἀνάθεμα τοῦ Θεοῦ, μοι παρουσιάζουσιν ἀγεληδὸν τὰ θύματα τῶν ἐκδικήσεών μου! ὦ, παύσατε, παύσατε νὰ μοι δεικνύετε τὸ ξῆφος ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναγιγνώσκω...

ΜΟΥΦ. Τὴν ὑπερτάτην θέλησιν τοῦ Προφήτου!

ΒΕΝΔ. ὦ, ὄχι!

ΜΟΥΦ. Τί ἄλλο λοιπόν;

BENΔ. Τὴν αἰωνίαν τύψιν μου, καὶ τὴν δικαίαν κα-
τάραν τοῦ Θεοῦ.

ΜΟΥΦ. (καθ' ἑαυτόν) Ἀσεβῆ! Εἰς τὸ Διδάνιον θὰ ἦ-
μαι καὶ δικαστὴς καὶ κατήγορός σου.

Σ Κ Η Ν Η Ι.

Φέρεται συρόμενον ὑπὸ Τούρκων τὸ πτώμα τοῦ Γρηγο-
ρίου, καὶ οἱ ῥηθέντες.

BENΔ. Φρικώδης θέα!

ΑΧΜ. Πῶς; ὠχρίσας; ἀποφεύγεις νὰ ἴδῃς τὰς πληγὰς
σου;

BENΔ. ὦ, ἀπάγετε τὸ πτώμα τοῦτο· οἱ ὀφθαλμοί του
ἐξακοντίζουν φλόγας καὶ μοῦ κατακαίουν τὰ σπλάγχνα.
ὦ, τίς μὲ σώζει; δδελυρόν μου ξῖφος, ἀπάλλαξόν με (ρί-
πτων τὸ ξῖφος κατὰ γῆς) ὦ! αἷμα! . . . τὸ αἷμα τοῦ
Πατριάρχου! . . . πόσον εἶναι ἀποτρόπαιοι τοῦ Μωάμεθ
οἱ νόμοι! . . . Ἀλλ' ὁ υἱός μου. Ἀχμέτ, υἱέ μου . . . οὐκ ἔ-
γω.

ΑΧΜ. Φύγε, φύγε. Θεέ μου, ἃς ἐπιπέσῃ ἡ ὀργή σου
ἐπὶ τῶν κακουργιῶν τοῦ Βεζύρη, πλήν φείσθητι τοῦ πα-
τρός μου (πίπτει ἐκπνεων).

BENΔ. (γονυπτῶν παρ' αὐτῷ). ὦ συμφορά μου. Τὸ
τεκνον μου . . . τὸ μόνον!

ΜΟΥΦ. (ὑψῶν τὸν πέλεκυν). Καὶ τέλος θριαμβεύει τὸ
δόγμα σου, ὦ Προφῆτα.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023397

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

